

3 Aruba

AZV had al achterstand van 10 procent

8 Economie

Casino- en hotelconcern MGM Resorts ontslaat 18.000 werknemers

10 Wereld

‘Laura zorgt vermoedelijk voor 10 miljard euro schade’

12 Sport

Tennisser Rojer doet mee aan US Open

Bikker wil afzien van leiderschap POR, Lopez-Tromp klaar voor debat

ORANJESTAD — POR-leider Andin Bikker heeft aan de partijraad laten weten dat hij zijn ministerschap niet kan combineren met het partijleiderschap. Mocht hij beslissen deel te nemen aan de komende verkiezingen, dan gaat hij niet als lijsttrekker, zo liet hij gisteren weten aan de *Amigoe*. Ondanks dat hij en de POR-fractie weer door een deur kunnen met de minister van Infrastructuur Marisol Lopez-Tromp (POR), belooft Lopez-Tromp dat zij zich niet zal inhouden tijdens de voortzetting van het debat over de motie van wantrouwen tegen haar.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Nadat minister Bikker gisterochtend had aangekondigd dat hij, de POR-fractie en minister Lopez-Tromp elkaar weer hebben gevonden en dat de werrelatie is hersteld, plaatste minister Lopez-Tromp op haar Facebookpagina de oproepingsbrief van Statenvoorzitter Ady Thijsen (MEP) voor de voortzetting van het debat rond de door POR ingediende motie van wantrouwen tegen haar. Dit vindt definitief aanstaande woensdag plaats vanaf negen uur 's ochtends. “Eindelijk... Ik ben er klaar voor!”, aldus de tekst die ze bij het beeld plaatste.

De brief

Gistermiddag gaf minister Lopez-Tromp een persconferentie bij het strand van Arashi waar ze te kennen gaf dat hoewel de leider van POR en de fractie van de partij kennelijk vrede met haar hadden gesloten, de andere ministers in het kabinet die niet met haar verder zouden willen hun stellingname niet hebben gewijzigd. Een door zeven ministers ondertekende brief waarin staat aangegeven dat zij niet langer willen werken met Lopez-Tromp is nog altijd niet ingetrokken. Tijdens de persconferentie gaf Lopez-Tromp te kennen dat, hoewel ze steun heeft van en

contact heeft met premier Wever-Croes, zij Toerismeminister Dangui Oduber (MEP) en Transportminister Chris Romero (MEP), de andere twee ministers die niet langer met haar in de ministerraad wilden zitten, nog niet heeft gesproken.

Het debat

Lopez-Tromp verzekerde de uitgenodigde pers dat het feit dat zij en POR elkaar weer hebben gevonden niet betekent dat zij aanstaande woensdag zal afzien van het blootleggen van misstanden en corruptie die zij tijdens haar ministerschap binnen Serlimar en de Directie Infrastructuur en Planning (DIP) was tegengekomen. De door de fracties van POR en MEP geëiste documenten werden al tijdens de eerste debatronde ter inzage aangeboden in de zaal en dat zal aanstaande woensdag weer het geval zijn, aldus Lopez-Tromp.

De partij en de leider

Helemaal aan het eind van de persconferentie kwam vanuit de pers de vraag of minister Lopez-Tromp ervan op de hoogte was dat de hele partijraad van POR als gevolg van partijleider Bikkers besluit om weer samen met haar te werken, zou zijn opgestapt en dat Bikker zelf ook zou hebben besloten om definitief uit de politiek te stappen. Lopez-Tromp gaf te kennen dit

niet te weten, simpelweg omdat ze geen deel meer uitmaakt van de partijraad van POR. Het nieuws van een mogelijke ineenstorting van de blauwe partij zorgde vervolgens voor veel ophef. De Amigoe nam contact op met minister Bikker, die te kennen gaf dat het verhaal niet helemaal klopt. “Sinds het vertrek van Otmar Oduber als partijleider moest sowieso statutair het een en ander veranderen binnen de partijleiding”, vertelt Bikker aan deze krant. Volgens de minister had de gevolmachtigde minister Joselin Croes de taak om dit te onderzoeken en met een aantal suggesties te komen. Deze zouden binnen een interne groepschat van de partijraad zijn gedeeld en vervolgens toch zijn uitgelekt naar de lokale pers. Bikker bevestigt echter aan de Amigoe dat hij aan de partijraad heeft aangegeven dat hij door tijdgebrek zijn ministerschap niet kan combineren met het leiden van de partij. “Ik heb daarom ook gevraagd statutaire stappen te nemen om een nieuwe leider aan te wijzen.” Bikker, die in juni nog aangaf bereid te zijn om na formeel tot lijsttrekker verkozen te worden in het volgende partijcongres de partij naar de komende verkiezingen te leiden, geeft nu te kennen dat hij niet eens zeker weet of hij zich überhaupt verkiesbaar gaat stellen in 2021. “Daarover moet ik nog in overleg met mijn gezin. Feit is wel dat ik vind dat het na 23 jaar politiek wel tijd is voor nieuw bloed in de politiek.” Mocht Bikker toch besluiten deel te nemen aan de komende Statenverkiezingen, dan zal het zeker niet als lijsttrekker zijn, verklaart hij aan de Amigoe.

Klaar voor ontvangst

Foto: Jan Jager

ORANJESTAD — Vrijwilliger Carlo Profet staat met zijn collectebus voor de inzamelingsactie Happy To Give Back van Centro pa Desaroyo Aruba (Cede), het nationale fonds voor sociale ontwikkeling. Dit weekend staat in het kader van een radiothon om geld in te zamelen voor dit initiatief dat als doel heeft financiële steun te bieden aan Fundacion Pa Nos Comunidad (FPNC) en instanties die tijdens de coronacrisis warme maaltijden verstrekken aan de minst bedeelden zoals YMCA en Fundacion Ban Uni Man Pa Cria Nos Muchanan, die dagelijks schoolmaaltijden aanbiedt aan jonge kinderen. In de afgelopen maanden is het aantal gezinnen dat zich heeft gemeld bij dit soort instanties explosief gestegen.

Nieuwe oproep Rafaela voor Europese coronahulp aan Caribische landen

DEN HAAG/ORANJESTAD — Europarlementariër Samira Rafaela (D66) heeft gisteren een nieuwe oproep gedaan voor Europese hulp aan het Caribisch deel van het Koninkrijk. Door de toename van het aantal coronabesmettingen is financiële hulp en kennis meer dan ooit nodig, schrijft ze in een brief aan de Europese Commissie.

Rafaela verwijst naar de resolutie, die het Europees Parlement in april aannam. Dat was een verzoek voor een laagdrempelig noodfonds voor de ondersteuning van Landen- en Gebieden Overzee (LGO's) die getrof-

fen zijn door de coronacrisis, waaronder Curaçao, Aruba, Sint Maarten en Caribisch Nederland. De Europese Commissie heeft daar nog niet op gereageerd. “Wanneer eilanden in hoge mate afhankelijk zijn van inkomsten uit het toerisme, dan staan ze voor een dilemma; het risico accepteren van meer coronabesmettingen of verdere schade aan

hun economieën”, schrijft ze aan Jutta Urpilainen, de Eurocommissaris die binnen de Europese Commissie belast is met Internationale partnerschappen. Rafaela noemt specifiek de ontwikkelingen op Aruba en Sint Maarten. “Het virus verspreidt zich snel op Aruba met 1165 actieve besmettingen onder iets minder dan 120.000 inwoners. Op Sint Maarten is het aantal actieve besmettingen 253. De stijgingen vormen een extra last voor overheden die al volop te maken hadden met andere uitdagingen, zoals het herstel van de verwoestende

orkaan Irma en de gevolgen van klimaatveranderingen”, schrijft ze. De D66-parlementariër pleit voor Europese maatregelen, zoals medische hulp bij een tweede golf van coronabesmettingen, ondersteuning met kennis en kunde en financiële hulp voor de ngo's in de landen. “Op zijn minst, wil ik vragen of u de stand van zaken kunt opnemen en kunt handelen binnen uw mogelijkheden. De inwoners van de LGO's, Europese burgers die deelnemen en stemmen bij de Europese verkiezingen, rekenen ook op ons”, aldus Rafaela.

Door Banksy betaald reddingsschip in problemen

ROME — Een door de Britse kunstenaar Banksy gefinancierd reddingsschip met migranten verkeert in de problemen op de Middellandse Zee. Het gaat om het schip Louise Michel dat 219 vluchtelingen aan boord heeft die voor de kust van Libië uit zee zijn gehaald.

De bemanning heeft via Twitter alarm geslagen en om hulp gevraagd aan de autoriteiten in Italië, Malta en Duitsland. “We naderen een noodsituatie. We hebben direct hulp nodig”, aldus een van de boodschappen.

Een vaartuig van de Italiaanse kustwacht heeft vandaag 49 migranten van het schip gehaald. Het gaat om 32 vrouwen, 13 kinderen en 4 mannen, aldus een verklaring. Dat gebeurde op verzoek van Malta.

Foto: AFP

Het roze reddingsschip Louise Michel (r) voor de kust van Libië.

Het vaartuig zou onbestuurbaar zijn geworden door onder andere het grote aantal vluchtelingen aan boord. Een asielzoeker zou inmid-

dels zijn overleden. De Louise Michel, vernoemd naar een Franse feministische anarchist, is een voormalig Frans marineschip dat

wit en paars is geschilderd. Het schip is sinds vorige week actief en is betaald met de opbrengst van kunstwerken die Banksy verkocht.

Zorgen over overbelasting GGD-personeel

DEN HAAG — Hubert Bruls, voorzitter van het Veiligheidsberaad, maakt zich zorgen over de plannen van minister Hugo de Jonge voor opschaling van de testcapaciteit. In een interview met het AD waarschuwt hij voor overbelasting van het GGD-personeel en andere uitvoeringsinstanties.

Bruls: “Daar maken we ons zorgen over. We zitten al zes maanden in crisisstand. We zien allemaal dat de GGD'en het heel druk hebben, maar hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld de boa's en de organisaties achter de Veiligheidsregio's. Die worden nu geholpen door personeel van gemeenten, maar dat houdt een keer op. Mensen moeten ook een keer kunnen uitrusten.”

Bruls uitte volgens het AD zijn waarschuwende woorden gistermiddag, kort voordat minister Hugo de Jonge aankondigde dat de Nederlandse testcapaciteit in een aantal stappen sterk verhoogd wordt, van 30.000 tests per dag nu naar ruim 100.000 in februari. De bedoeling is dat ook mensen zonder klachten zich kunnen laten testen, meldt De Jonge.

De voorzitter van het Veiligheidsberaad is daar geen voorstander van. “De GGD'en staan al onder druk, je moet je ernstig afvragen of je dat moet willen. Onze oproep is echt: laten we tests bewaren voor mensen met klachten. Als mensen zich preventief laten testen, heeft dat gevolgen voor de capaciteit en de wachttijden.”

Doden door instorten restaurant China

PEKING — Zeker zeven-tien mensen zijn vandaag in het noorden van China om het leven gekomen doordat het restaurant waar zij waren, instortte. Bijna dertig mensen zijn door reddingswerkers levend onder het puin vandaan gehaald. Van hen zijn er zeven ernstig gewond. Reddingswerkers zoeken verder naar overlevenden.

Het gaat om een restaurant van twee verdiepingen in Xianfen County in de provincie Shanxi. De oorzaak is niet bekend. Bij de reddingsoperatie zijn naar schatting zevenhonderd mensen betrokken.

Voortgezet onderwijs hoger risico coronabesmetting

Regering gaat voor flexibiliteit bij heropening scholen

ORANJESTAD — De scholen gaan donderdag 3 september weer open. Uit data blijkt dat de kans op coronabesmetting groter is onder scholieren in het voortgezet onderwijs. Na besprekingen met het werkveld is daarom besloten aan elk schoolbestuur over te laten hoe zij opengaan. Hierbij wordt er gelet op de combinatie van fysiek onderwijs en onderwijs op afstand.

door onze verslaggevers
Carina Wever en
Melissa Stamper

Vorbereidingen voor de heropening van de scholen zijn nu gaande en samen met diverse stakeholders, het werkveld heeft het crisisteam besproken welke risico's de opening met zich meebrengt en ook hoe schoolkinderen benadeeld worden als ze geen les krijgen. Dat liet premier Evelyn Wever-Croes (MEP) weten tijdens de openbare bijeenkomst afgelopen donderdag in de Staten. Hoe de scholen opengaan hangt af van de school, stelde ze, maar ook van de klas zelf, de grootte van de klas, ventilatie, welke lessen online kunnen en welke niet. "De regering kan dat niet voor elke school bepalen, elk schoolbestuur moet naar eigen inzicht handelen. Wel moet de school ervoor zorgen dat een kind onderwijs krijgt", maakte ze duidelijk.

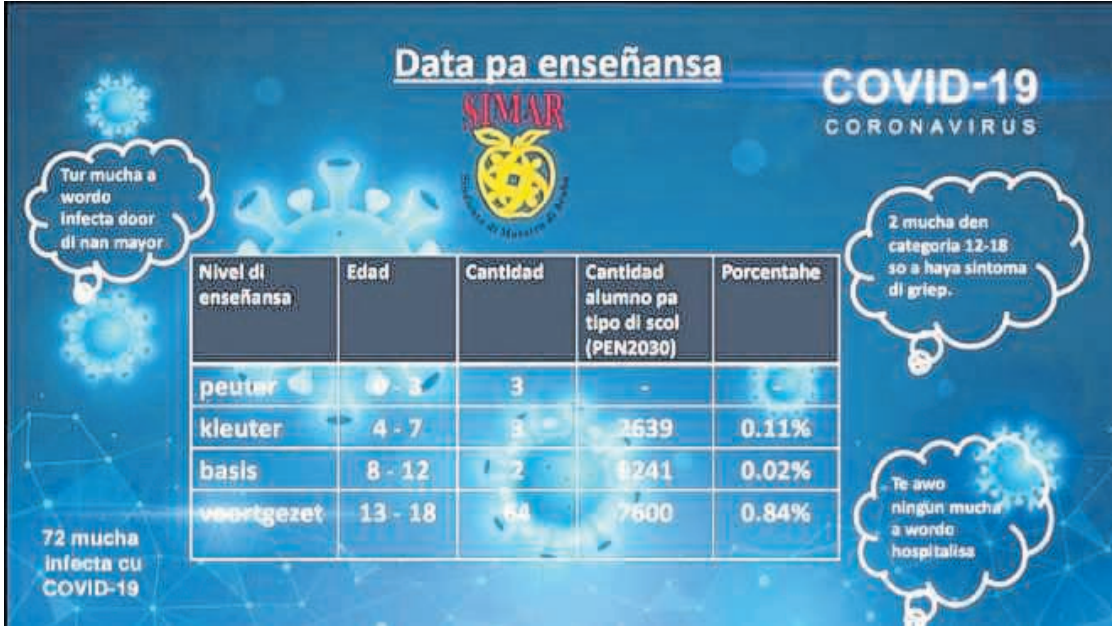
Varianten

Als voorbeeld geeft de premier de diverse varianten die een kleuter- en basis-school kan hanteren. "Zo kan men de keuze hebben om 100 procent open te gaan als de klassen klein zijn. Anderen die klaar zijn om online les te geven kunnen overgaan op 50 procent *face to face* en online, degenen die niet klaar zijn om online te gaan kunnen kiezen voor een variant van 50 procent *face to face* en krijgen leerlingen werklessen mee. De scholen gaan open maar het zal niet het geval zijn dat kinderen in grote klassen

les krijgen", aldus de premier.

Besmettingen

Voor het voortgezet onderwijs stelt ze dat de situatie anders is, hier zijn de risico's tot besmetting groter. Simar had afgelopen donderdag een informatieve bijeenkomst met het hoofd van Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) en een kinderarts waarbij meer informatie gegeven werd over besmettingsrisico's tussen leerlingen en docenten en de verschillen tussen de kleuter-, basis- en middelbare scholen. Uit data die docentenvakbond Simar gisteren in de Staten. Hoe de scholen opengaan hangt af van de school, stelde ze, maar ook van de klas zelf, de grootte van de klas, ventilatie, welke lessen online kunnen en welke niet. "De regering kan dat niet voor elke school bepalen, elk schoolbestuur moet naar eigen inzicht handelen. Wel moet de school ervoor zorgen dat een kind onderwijs krijgt", maakte ze duidelijk.

lijk in hoeverre kinderen het virus verspreiden. Recent onderzoek laat echter zien dat ook kinderen besmet kunnen worden met het coronavirus, maar dat deze besmetting vaak een mild verloop heeft, soms zelfs zonder klachten en symptomen. Dat stelt Red Team C19NL, een onafhankelijke expertgroep dat zich richt op preventie en bestrijding van Covid-19 in Nederland. Ook is inmiddels gebleken dat besmette kinderen het virus verspreiden naar anderen; kinderen én volwassenen. Uit data van de DVG blijkt dit ook het geval te zijn, alle scholieren die op dit moment besmet zijn, zijn door hun ouders besmet en geen enkele scholier is opgenomen in het ziekenhuis. Het Red Team heeft vorige week een aanbevelingsrapport aan de Tweede Kamer over het veilig heropenen van de scholen waarbij zij als uitgangspunt hebben om kinderen de mogelijkheid te geven naar school te (blijven) gaan, op voorwaarde dat het veilig is voor kinderen, ouders, leerkrachten én de maatschappij als geheel.

Stoplichtsysteem

Hierbij hanteren zij een 'stoplichtsysteem' met bijbehorende scenario's en protocollen, zodat de scholen risico's te weten in te schatten en de bestrijding op lokaal niveau kan worden opgepakt. "Wij hanteren hierbij niet alleen het zorgsprincipe, maar leggen juist de nadruk op de noodzaak van fysiek onderwijs terwijl de veiligheid van de kinderen, hun leerkrachten en het personeel in scholen voorop staat. We pleiten voor een strategie waarbij de scholen niet alleen zo-

veel mogelijk open kunnen, steeds met proportionele maatregelen, maar ook open kunnen blijven", schrijft zij in haar rapport. Een stoplichtsysteem maakt het mogelijk om beleid op scholen direct te veranderen zodra besmettingen in een regio toe- of afnemen. Omdat de scenario's en protocollen voor ieder signaal (groen, geel, oranje of rood) vastliggen, weten bestuurders, scholen, ouders en leerlingen wat er op welk moment van hen verwacht wordt, stelt zij. De Amigoe nam contact op met Edwin Veldhuizen, lid van het team en deskundige op het gebied van regionale Covid-19 data, databases, SaaS software, high-traffic websites en UX. Volgens Veldhuizen zou Aruba het stoplichtsysteem op eilandniveau kunnen afstemmen. "Wel fijn om te zien dat jullie in tegenstelling tot ons wel herstelden bijhouden om ook zicht te houden wanneer mensen weer beter zijn. Het zou echt zonde zijn als jullie die je aan de RIVM richtlijnen houden, want hoewel er uiteraard veel toerisme is, heb je wel dezelfde voordelen als Taiwan bijvoorbeeld om het buiten de deur te houden. Ik schrik wel van de aantallen sinds 3 augustus, maar dat doen jullie vast ook. Snel ingrijpen kan echt voordeel opleveren voor het najaar, aldus Veldhuizen.

Code rood

Als Aruba dus het aanbevolen systeem zou hanteren dan zou er al sprake zijn van code rood. Het aantal geconstateerde besmettingen is namelijk veel groter dan 50 per 100.000 inwoners binnen zeven dagen. Daarbij is de effectiviteit van bron- en contactonderzoek kleiner dan 50 procent en de percentage van positieve testen ver boven de vijf procent. Fysiek onderwijs zou dan alleen beschikbaar zijn voor kinderen van ouders met cruciale beroepen. Aan alle andere leerlingen zou dan alleen digitaal onderwijs worden gegeven.

Scenario's

Aan de Amigoe gaf Josephine Albertus van docenten-

vakbond Simar te kennen dat zij tevreden is en het gevoel heeft dat er door de regering gehoor is gegeven aan de zorgen in het onderwijsveld. Simar heeft met de schoolbesturen en het crisisteam rond de tafel gezeten en er zijn verschillende mogelijke scenario's besproken voor de heropening van de scholen. "Woensdagavond (tijdens de corona-update persconferentie red.) werd bekendgemaakt dat de scholen 3 september opengaan, maar gelukkig is er enige flexibiliteit ingebouwd en krijgen de schoolbesturen de vrijheid om samen met leraren te beslissen hoe zij dit precies gaan uitvoeren op hun school. Sommige scholen zijn klaar om open te gaan en voldoen aan de veiligheidseisen van docenten en leerlingen. Maar we weten dat er ook scholen zijn die nog niet klaar zijn en daarom is die flexibiliteit zeker belangrijk. Wij zijn positief over de ontwikkelingen en vinden dat het de goede kant op gaat. We zullen blijven samenwerken met de stakeholders om kwalitatief goed onderwijs te blijven verzekeren en te zorgen dat alles goed blijft lopen", vertelt Albertus.

Vorbereidingen Universiteit

Een rondvraag van deze krant over hoe de scholen zich voorbereiden op de opening laat zien dat de scholen elk hun eigen beleid hebben opgesteld, wel geven ze allemaal aan dat het onderwijs niet uitsluitend digitaal kan zijn, de combinatie van fysiek onderwijs en op afstand is noodzakelijk. Zo vertelt directeur Patrick Arens van de Universiteit van Aruba (UA) aan deze krant dat universiteit al vanaf het begin van de crisis direct begon met het inzetten en optimaliseren van afstandsonderwijs via een elektronische leeromgeving. "Bij de UA hebben we ons

erop voorbereid om onderwijs aan te bieden via de elektronische leeromgeving, omdat we hadden verwacht dat de crisis nog niet voorbij zou zijn bij de opening van het academisch jaar. De onderwijsomgeving is virtueel en de UA is klaar om alle onderwijsprogramma's te starten op deze wijze", licht hij toe. "Daarnaast begrijpen we ook dat studenten een behoefte hebben aan persoonlijk contact met medestudenten en docenten. De UA organiseert daarom na 3 september op kleine schaal ook bijeenkomsten met de studenten. Het doel van deze bijeenkomsten zal zijn om de studenten te kunnen begeleiden in hun studieproces, coaching en interactie met de student mogelijk te maken. Dit alles natuurlijk binnen de kaders die DVG hiervoor geschapen heeft."

Colegio Arubano

Ook het bestuur van Colegio Arubano laat weten zich al langere tijd aan het voorbereiden te zijn. Het begin van de lockdown in maart zorgde ervoor dat digitaal onderwijs op Colegio een enorme *boost* kreeg en ook hield de school aan het begin van deze week een tweedaagse cursus om docenten te ondersteunen hierin. In een persbericht laat Colegio weten dat bij de docenten toch een breed gedeeld gevoel heerst dat onderwijs niet op afstand, maar in de klas moet plaatsvinden. Colegio-rector Tim Croes ziet digitale middelen als extra

gereedschap voor de docenten. Aan deze krant vertelt hij dat de school de afgelopen weken ouders wekelijks een brief heeft gestuurd met updates.

"De meeste ouders willen graag dat de scholen weer opengaan en dat hun kinderen les krijgen. De maatregelen die wij vooraf hebben aangekondigd – klassen zoveel mogelijk in hetzelfde lokaal, mondkapjesplicht en onderlinge afstand houden – zijn goed ontvangen", stelt hij. "Dat neemt een groot deel van de bezorgdheid weg. Vandaar dat de docenten twee dagen lang zijn bijgepraat over de mogelijkheden van het digitale onderwijs. Ook moesten zij de verworven kennis toepassen op hun eigen onderwijspraktijk. Natuurlijk is het verwerven van digitale kennis en het toepassen ervan in de les niet gestopt met deze studiedagen", zegt Croes. "Hier zal in de komende tijd extra aandacht voor zijn." De mentoren van de school inventariseren momenteel welke leerlingen thuis de middelen niet hebben om aan het digitale onderwijs mee te doen en de school probeert daarvoor een alternatief te vinden. De Amigoe nam contact op met de Stichting Katholieke Onderwijs Aruba (Skoa) maar kreeg voor het ter perse gaan van deze krant geen reactie. Vakbond Simar heeft een hulplijn beschikbaar gesteld voor docenten om hun zorgen en obstakels te delen.

GEZICHTSMASKERS VEREIST

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Stoffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheeken**

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

THE SPECIALISTS
vision & hearing

Request an appointment Today!

Monday - Friday: 9:00am - 6:00pm
Saturday: 9:00am - 5:00pm
Sunday: Closed

Caya Betico Croes 222
Oranjestad, Aruba

(297) 582-4719
(297) 737-4747

Uiterlijke inleverdatum formulier tijdelijke rentekorting

De crisis die COVID-19 heeft veroorzaakt, heeft een grote impact gehad op onze klanten. APFA heeft in juni 2020 bekendgemaakt financiële verlichting te geven aan alle hypotheekklanten gedurende de periode mei 2020 tot en met december 2020 door een tijdelijke korting op de hypotheekrente te verlenen. De hypotheekklant kan de tijdelijke renterestitutie in contanten ontvangen door een verzoek bij ons in te dienen. Hiertoe moet de klant het formulier voor tijdelijke rentekorting bij ons indienen.

Uiterlijke inleverdatum voor het formulier tijdelijke rentekorting is 31 augustus 2020.

Voor alle inzendingen die na 31 augustus 2020 worden ontvangen, wordt geen restitutie meer gegeven, maar brengt APFA het bedrag dat de klant aan rentekorting zou hebben ontvangen over de periode mei 2020 tot en met december 2020, in mindering op de hypotheekschuld per 31 december 2020.

Voor meer informatie bezoek onze website www.apfaruba.org

Seroe Blanco 4, Oranjestad, Aruba | (297) 525 2732 | www.apfaruba.org

Atencion; tin Toque de Queda!

12'or di marduga pa 5'or di mainta

(00:00 - 05:00)

Uni Nos ta Vence!
www.arubacovid19.org

Afdeling Huize Maris Stella in volledige isolatie

ORANJESTAD — De twee bewoners van Huize Maris Stella in Savaneta die gisteren positief werden getest op het coronavirus, vertonen geen ernstige of specifieke ziektesymptomen. Dat schrijft de Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba (Saba) in een persverklaring. Afdeling Ixiroa waar de besmettingen zijn geconstateerd is in volledige isolatie geplaatst.

Het gaat volgens de persverklaring van Saba om twee cliënten van de afdeling Ixoria in Huize Maris Stella, die ‘uit voorzorg’ getest zijn en positief zijn bevonden. De cliënten delen een kamer, aldus de persverklaring. Er wordt momenteel onderzoek gedaan naar de bron van de besmetting, die nog niet bekend is. Op 5 augustus verzocht de Dienst Ouderenzorg verzorgingstehuizen om de deuren per direct weer te sluiten voor bezoekers. Dit in verband met de bescherming van kwetsbare bewoners voor de nieuwe besmettingsgolf. Saba schrijft dat de afdeling Ixoria per direct in een volledige isolatiesituatie is geplaatst en daarmee afgesloten van de overige afdelingen van Huize Maris Stella. De twee andere locaties van Saba in Oranjestad en San

Nicolas worden als aparte instellingen beschouwd en worden daarom niet geraakt door deze maatregel. De strikte isolatiemaatregelen dienen ter bescherming van overige bewoners bij Saba en het personeel. De DVG, afdeling ouderenzorg, ondersteunt Saba met het leveren van extra beschermmiddelen en de uitvoering van het coronabeleid. Er is continue afstemming met DVG en DOZ (Dienst Ouderenzorg), aldus het persbericht. De Dienst Volksgezondheid (DVG) maakte gisteren bekend dat er coronabesmettingen zijn geconstateerd bij bewoners van het verzorgingshuis. Lokale media die gisteren ter plaatse waren, meldden dat het ging om drie bevestigde gevallen waaronder twee bewoners en één verpleegkundige. DVG kon dit gisteren niet bevestigen.

In de persverklaring schrijft Saba dat al het betrokken personeel en de cliënten van afdeling Ixoria gisteren zijn getest door DVG. Personeel met een positieve testuitslag blijft thuis, aldus Saba. “Er wordt met strikte hygiëne en persoonlijke beschermingsmaatregelen gewerkt door het aanwezige personeel, alle protocollen worden gevolgd. Alle medewerkers van Saba zijn geïnformeerd door hun direct leidinggevende (lid crisisteam). Betrokken familieleden werden persoonlijk geïnformeerd. Bezoek van cliënten is niet mogelijk, dat geldt voor alle locaties van Saba. Het beleid wordt dagelijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Direct betrokkenen worden tijdig en persoonlijk benaderd bij wijzigingen in het beleid”, schrijft Saba, dat verder meldt dat het Saba crisisteam strikte maatregelen heeft genomen volgens het ‘Saba Covid Isolatie-unit Protocol’. “Afspraken over afvalverwerking, wasserijvoorschriften, vocht- en voedingsdienst/keuken zijn conform beleid”, aldus het persbericht.

SVT weer van start

ORANJESTAD — Nadat het in maart door de uitbraak van het coronavirus moest worden gestaakt is het Sociaal Vormings Traject (SVT) afgelopen week weer van start gegaan bij de Marinierskazerne Savaneta.

Cursisten stonden opnieuw klaar voor de start van een traject van vier maanden waarin hen (militaire) normen en waarden zullen worden aangeleerd, met nadruk op het nut en belang van samenwerken, discipline, regelmaat en wederzijds respect. De opleiding wordt verzorgd door de Arumil (Arubaanse Militie).

Het SVT wordt op zowel Aruba als Curaçao gehouden, met als doel de jongeren beter voor te bereiden op een baan door hen ook specifieke

vaardigheden aan te leren. Het traject is tot stand gekomen naar aanleiding van

de taken van het Commandement der Zeemacht Caribisch gebied (CZMCARIB)

en de afspraken die zijn gemaakt met de regering van het Land Aruba.

POR-fractie wil bijeenkomst met groep Ta Basta

ORANJESTAD — POR-Statenleden Dellanire Maduro en Alan Howell hebben Statenvoorzitter Ady Thijsen verzocht om een openbare bijeenkomst met anti pedo-groep Ta Basta in de Staten.

POR-fractie leider Dellanire Maduro benadrukt dat het belangrijk is om met de groep in gesprek te gaan na hun anti-pedo manifestatie op vrijdag 3 juli. Dat bracht destijds naar schatting zo’n 1000 mensen op de been die naast Ta Basta toebehoorden aan de groep ‘End Child Abu-

se’ en een groep rond activist Richinel Danies, die zich na de eerste twee groepen rond het Statengebouw en het bestuurskantoor verzamelde. De Groep Ta Basta bood de Staten tijdens het protest een manifest aan en volgens Maduro is het goed gebruik een burgerbeweging vervol-

gens uit te nodigen voor een bijeenkomst in de Staten, waar in alle rust het standpunt kan worden toegelicht en gedachten kunnen worden uitgewisseld. Maduro wijst er tevens op dat haar fractiegenoot Alan Howell en voorganger Marisol Lopez-Tromp het mede-initiatief hebben genomen tot een conceptlandverordening die tot doel heeft de minimumstraffen voor zedendelinquenten te verhogen.

AZV had al achterstand van 10 procent

ORANJESTAD — Het was deze maand niet de eerste keer dat de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV) ingediende declaraties niet kon vergoeden. In april, mei en juli vergoedde AZV 95 procent van de ingediende declaraties van zorgverleners. In juli werden de zorgverleners al 5 procent gecompenseerd. Vanwege de liquiditeitspositie van de AZV kan een voorgenomen verrekening in augustus niet plaatsvinden.

door onze verslaggever
Jan Jager

Een woordvoerder van de AZV bevestigt dat de zorgverleners nog 10 procent uitgestelde betalingen tegoe hebben van het uitvoeringsorgaan voor de maanden mei en juli. Dat komt nog bovenop de 25 procent die het uitvoeringsorgaan voorsloeg inhoudt op de vergoeding voor ingediende declaraties in de maand augustus en de solidariteitskorting van 5,5 procent. AZV-directeur Ruben Goedkoop lichtte alle zorgverleners hier afgelopen woensdag per brief over in. Als reden van de betalingsachterstand gaf hij op dat de zorgverzekeraar ‘niet alle benodigde budgetten van het Land heeft ontvangen om de declaraties voor 100 procent te voldoen’. De AZV wordt bekostigd uit de zorgpremies die werknemers en werkgevers en de bestemmingsheffing BAZV. Die inkomsten gaan niet direct naar de zorgverzekeraar, maar lopen via de Belastingdienst Dimas, die de premies en belastingen int. Financiën-minister Xiomara Maduro (MEP) heeft meermalen benadrukt dat de inkomsten van het Land als gevolg van de crisis on-

der druk staan en de kas half september leeg is. Zo lang er geen overeenstemming is met Nederland over de voorwaarden voor een derde tranche liquiditeitssteun, moet het land zich in bochten wringen om rekeningen te betalen. Tegenover de Amigoe bevestigde ze dat de loonsubsidie deze maand wel volledig uitbetaald wordt. Ook de lonen van ambtenaren zouden gewoon betaald zijn. Bestuurder Lennert van der Poel van de vereniging van botica’s vraagt zich af waarom uitgerekend de zorgverleners nu het kind van de rekening zijn. Daar komt bij dat zorgverleners volgens hem extra hard geraakt worden, omdat kortingen gerekend worden over de totale kosten van de zorgverleners. “Bij ons zit circa 70 tot 80 procent van onze kosten in geneesmiddeleninkoop. We hebben met de AZV afgesproken dat we daar niks op mogen verdienen, maar enkel op de afhandeling van de recepten. Feitelijk betekent een korting van 25 procent daarom 100 procent korting op onze salarissen.

Zorg onevenredig geraakt
Voorzitter Joaquin van Trigt van huisartsenver-

eniging Hava wees er al eerder op dat ook huisartsen onevenredig hard geraakt worden door de solidariteitskorting omdat die wordt gerekend over het totale budget van de praktijken. Omdat de AZV deze solidariteitskorting met terugwerkende kracht vanaf januari oplegt terwijl de AZV pas vanaf medio 2020 een bezuinigingstaakstelling van Nederland kreeg opgelegd, is er volgens de Hava feitelijk sprake van 11 procent korting per maand gedurende de tweede helft van 2020. Daar komt de betalingsachterstand van de AZV nog overheen. Volgens Van Trigt zijn er nu al huisartsenpraktijken die aangeven deze maand niet aan hun financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Ook vorige maand zouden er al huisartsen zijn geweest die kosten uit eigen zak of van hun spaargeld betaalden. “Als de regering de urgentie niet be-

grijpt van het bereiken van een akkoord met Nederland klapte de zorg in elkaar.” De AZV-woordvoerder benadrukt dat er vanuit de AZV veel druk wordt gezet op de regering om als er keuzes gemaakt moeten worden in elk geval voldoende budget richting de zorg te laten gaan. “We spannen ons maximaal in om zorgverleners te kunnen blijven betalen en dat is ons ook lang gelukt. Op dit moment is dat niet zo en dan gaan zorgverleners zich roeren.

Het zou niet goed zijn als er meer onrust ontstaat. We zitten midden in een crisis. We doen er alles aan om de achterstand zo snel mogelijk in te halen”, aldus de woordvoerder van de AZV, die zich verder niet wil mengen in de discussie over de liquiditeitssteun vanuit Nederland, aangezien de AZV een uitvoeringsorgaan is van de overheid zelf.

Het ‘prikkelraad’

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Beoordeling met extra aandacht voor risicogroepen

Nederland stelt asielbeleid Venezolanen vast

DEN HAAG — Nederland heeft officiële regels vastgesteld voor de beoordeling van asielaanvragen door Venezolanen. De Immigratie- en Naturalisatiedienst zal per geval beoordelen met welke gevaren en risico's de aanvrager te maken heeft in Venezuela. Transgenders, politieke activisten, oppositieleden en journalisten hebben weinig bewijs nodig van mogelijk gevaar.

Het landgebonden asielbeleid is vastgesteld op basis van een zogeheten ambtsbericht, een analyse door Buitenlandse Zaken van de ontwikkelingen in Venezuela tot en met mei 2020. Het ambtsbericht beschrijft hoe Venezuela steeds verder in democratisch en economisch verval is geraakt sinds het aantreden van president Nicolás Maduro in maart 2013. Er wordt veel geweld gebruikt tegen tegenstanders van Maduro. Legerofficieren die weigerden geweld te gebruiken, zijn gearresteerd. “Personen die tijdens demonstraties werden opgepakt, van wie sommigen zeiden slechts als omstander in de buurt van een demonstratie te zijn geweest, meldten gevallen van mishandeling en in sommige gevallen marteling, zoals elektrische schokken, verstikking en verkrachting in detentiecentra. Sinds 2014 zouden 15.000 mensen zijn gearresteerd”, schrijft staatssecretaris Ankie Broekers-Knol van Justitie en Veiligheid aan de Tweede Kamer. De staatssecretaris noemt die situatie zorgelijk, maar anders dan bijvoorbeeld een oorlogssituatie waarin elke burger gevaar loopt door simpelweg aanwezig te zijn. “Ondanks het feit dat repressie in het hele land plaatsvindt, volgt uit het ambtsbericht ook dat Venezolanen het grootste deel van de verslagperiode een gangbaar leven konden leiden, mits ze niet te veel in het kwade daglicht van de Venezolaanse autoriteiten kwamen te staan”, schrijft ze. Nederland heeft daarom bewust gekozen voor een asielbeleid waarin asielaanvragen van Venezolanen individueel beoordeeld worden. Elke aanvrager moet

aannemelijk maken dat hij of zij gevaar loopt op vervolging door de Venezolaanse autoriteiten. “Dit beleidsstandpunt is in overeenstemming met de praktijk in andere EU lidstaten”, aldus de staatssecretaris. De slechte economische situatie en armoede zijn volgens haar overigens ook onvoldoende aanleiding om asiel te verlenen, verwijzend naar uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. De armoede is vooral het gevolg van de Venezolaanse afhankelijkheid van aardolie, die sinds 2015 in prijs is gedaald, en niet van opzettelijk handelen door de autoriteiten of andere betrokkenen. Ondanks de keuze voor individuele beoordelingen, wordt bij elke aanvraag wel gekeken naar de algemene situatie in Venezuela. Sommige inwoners lopen door hun werk of persoonlijke omstandigheden extra risico op geweld door de autoriteiten of geweldadige organisaties. Deze inwoners worden gezien als een risicogroep, die weinig bewijs nodig hebben dat ze gevaar lopen. “Zij kunnen met geringe indicaties hun vrees aannemelijk maken”, aldus Broekers-Knol. Als voorbeeld noemt ze leden van de oppositie, politieke activisten, strijders voor mensenrechten,

journalisten en dissidente militairen of burgers, die eerder loyaal waren aan de regering. Met name dissidente militairen en leden van de oppositie zouden systematisch door de regering van Maduro worden gevolgd. In het asielbeleid is ook speciale aandacht voor transgenders, die vaak afgeperst worden. “Ze lopen daarnaast het risico te maken te krijgen met seksuele intimidatie, verbale en fysieke mishandeling en/of verkrachting, ook door de autoriteiten”, aldus de staatssecretaris. Transgenders worden daarom ook gezien als risicogroep en hebben weinig nodig om aan te tonen dat ze gevaar lopen. Lesbiennes, homo's, biseksuelen hebben meer indicaties nodig om aan te tonen dat ze risico lopen, al wordt bij de beoordeling rekening gehouden met bekende gevallen van discriminatie en geweld.

Het Nederlandse asielbeleid heeft geen directe gevolgen voor Curaçao en Aruba, die hun eigen beleid voor toelating en uitzetting bepalen. Het ambtsbericht werd weliswaar vastgesteld door het ministerie van Buitenlandse Zaken, feitelijk een Rijksministerie, maar het asielbeleid wordt bepaald door het Nederlandse ministerie van Justitie en Veiligheid. De Amigoe vroeg het ministerie naar de gevolgen voor Bonaire en eventuele indirecte gevolgen voor Curaçao en Aruba, maar kreeg nog geen reactie.

Asielaanvragen Venezolanen

Nederland ontvangt jaarlijks enkele tientallen asielaanvragen van Venezolanen: 30 in 2016, 80 in 2017 en 150 in 2018. Omdat er nog geen specifiek landgebonden asielbeleid bestond, was de beoordeling op basis van algemeen geldende asielregels. De meeste aanvragen worden afgewezen. Venezolanen lopen meer kans op asiel in bijvoorbeeld Spanje, maar die situatie is niet vergelijkbaar met Nederland. Venezolanen van Spaanse afkomst kunnen daar een ander soort vergunning krijgen, antwoorde staatssecretaris Raymond Knops vorig jaar op vragen van de Tweede Kamer.

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De Amigoe zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen net niet hebben gehaald.

Op één lijn

Nu de 'Wind Surf' van Windstar Cruises aan de andere kade ligt is ineens dit mooie doorkijkje ontstaan met de vijfmaster. Tussen de kiosken van Welcome Plaza is dit spektakel goed te zien.

Kunst in de steigers

Op de foto zijn de deelnemers van de 3D-workshop, gegeven door kunstenaar Velvet Ramos, druk bezig met de voorbereidingen om hun werk tentoon te stellen. Aan het einde van de workshop moeten alle deelnemers hun werk exposeren, de opening hiervan wordt binnenkort bekendgemaakt laat Ramos aan de Amigoe weten.

Nieuwe tijd, nieuwe shack

Wat kun je beter doen tijdens de coronacrisis dan kite- of windsurfen in de frisse zee-lucht? Kite- en windsurfschool Vela is er in elk geval klaar voor. Deze week opende de surfschool een nieuwe shack bij de Fisherman's Huts.

Neus tegen neus

Ondanks dat de hele cruise-industrie vanwege corona op haar gat ligt, is het opvallend druk in de haven van Oranjestad. Verschillende schepen liggen hier aangemeerd, onder meer voor onderhoud of een zogeheten crew change, zo ook deze twee cruiseschepen die knus tegenover elkaar liggen aangemeerd.

Foto: Nadine Sulas

Foto: Melissa Stamper

Nieuwe tijd, nieuwe shack

Foto: Nadine Sulas

Op één lijn

HEEFT U INTERESSE OM TE ADVERTEREN?

NEEM CONTACT MET ONS OP
582-4333 OF STUUR EEN EMAIL NAAR AVISOARUBA@AMIGOE.COM

Mondkapjes onder de loep

ORANJESTAD — In steeds meer landen worden niet-medische mondkapjes of andere gezichtbedekkende materialen geadviseerd voor het algemeen publiek om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Sinds de stijging in het aantal lokale transmissies heeft ook de regering behalve de avondklok die donderdag is ingegaan, diverse maatregelen genomen waaronder ook het gebruik van mondkapjes in openbare ruimtes waar er geen anderhalve meter afstand gehouden kan worden. Maar heeft het zin om een mondkapje te dragen om verspreiding te voorkomen, welke type mondkapje kan je het beste gebruiken en zijn er nadelen aan verbonden?

Aan het begin van deze nieuwe uitbraak kondigde premier Evelyn Wever Croes (MEP) aan dat er op plekken waar anderhalve meter afstand niet mogelijk is, het gebruik van mondkapjes ‘sterk aanbevolen’ is. Het is niet verplicht dus er worden ook geen boetes uitgedeeld, zei de premier toen. Dit gold voor plekken zoals de supermarkt, werkplekken en winkels maar ook het openbaar vervoer, tourbussen en taxi’s. Ook werd zestigplussers aangeraden een mondkapje te dragen alsook mensen uit de risicogroepen. Sinds 7 augustus zijn mondkapjes verplicht op alle locaties (binnenruimtes) en ook in het openbaar vervoer. Op de vraag welk mondkapje het beste gebruikt zou kunnen worden werd door de premier geantwoord dat het belangrijker was dat mensen een mondkapje zouden dragen om verdere verspreiding te voorkomen dan de nadruk te leggen op welk type mondkapje. Wat voor mondkapje maakte toen nog niet uit, maar als de crisis in een andere fase zou belanden dan kunnen ook daarvoor specifieke eisen worden gesteld, stelde de premier.

Voor of tegen

In Duitsland adviseert het Robert Koch Instituut het dragen van mondkapjes in bepaalde situaties in de openbare ruimte als een extra bijdrage om risicogroepen te beschermen en daarmee de verspreidingsnelheid van het coronavirus in de bevolking te verlagen. Deze aanbeveling is gebaseerd op het feit dat in toenemende mate duidelijk is geworden dat een groot deel van de besmettingen ongemerkt gebeurt en wel al voordat er sprake is van symptomen. Ook het Amerikaanse gezondheidsdienst CDC adviseert om dezelfde reden in de VS de bevolking om gezichtsbedekking te dragen in publieke ruimten zoals winkels, met name in gebieden waar veel transmissie is. België stelde een mondkapjesplicht in het openbaar vervoer en op scholen vanaf begin mei, toen een aantal lockdown maatregelen opgeheven werden. Maar volgens diverse deskundigen is een mondkapjesplicht in strijd met de Grondwet. Vorige week was er in Nederland een kort geding aangespannen omdat een Amsterdamse culturele ondernemer van mening is dat de mondkapjesplicht tegen de grondrechten van de mens ingaat. Hij daagde samen met actiegroep Viruswaarheid de Veiligheidsregio voor de rechter

met als doel deze inbreuk op de grondrechten terug te draaien. Zij vonden dat de schade voor ondernemers aanzienlijk was, maar toch vond de rechter dat de mondkapjes moesten blijven. Begin deze maand was in Rotterdam en Amsterdam het dragen van een mondkapje verplicht op drukke plekken maar dat is het sinds gisteren weer ingetrokken. In een recent advies van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) wordt gesteld dat het gebruik van ‘mondneusbedekking’ door het algemeen publiek niet voldoende geëvalueerd is en dat er daarom geen aanbeveling voor of tegen het gebruik gedaan kan worden. Maar wat is het effect van het dragen van niet-medische mondkapjes in openbare ruimten dan? Volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is de literatuur daar niet eenduidig over. “Daarom geeft het Nederlandse Outbreak Management Team (OMT) geen richtinggevend positief advies over mondkapjes in de openbare ruimte.” De effectiviteit van een niet-medisch mondkapje hangt sterk af van de kwaliteit van de materialen, pasvorm en de wijze waarop de gebruiker met het mondkapje omgaat, aldus RIVM op zijn website.

Type mondkapjes

Zorgverleners die zorg bieden aan patiënten met corona of patiënten die hiervan verdacht worden, dragen onder meer een mondkapje dat voldoet aan bepaalde kwaliteitseisen. Per isolatievorm worden verschillende beschermingsmiddelen gebruikt, de infectie kan zich verspreiden door bijvoorbeeld praten, hoesten en niezen. Hierbij wordt dan gebruik gemaakt van een Filtering Facepiece Particle (FFP); oftewel een mondkapje dat deeltjes filtert. Het toegevoegde getal (FFP 1, 2 of 3) drukt uit hoe sterk de ingeademde lucht wordt gefilterd. Hoe hoger het getal, hoe meer bescherming. Bij FFP1 wordt minimaal 80 procent van de deeltjes tegengehouden, bij FFP2 is dat 94 procent en bij FFP3 is dat 99 procent. Ook hebben de mondmaskers een CE-markering. Op het eiland wordt ook vaak gebruik gemaakt van de N95-masker, deze voldoet aan de Amerikaanse N95-norm voor luchtfiltratie. Het betekent dat een filter ten minste 95 procent van de deeltjes in de lucht filtert. Het filter beschermt tegen deeltjes, maar niet tegen gassen of dampen. De norm is vergelijkbaar met normen in an-

Foto: Wiki Commons

Foto: Wiki Commons

dere landen, zoals de FFP2-norm van de Europese Unie en KN95 in China.

Niet-medische mondkapjes

Voor niet-medische maskers bestaan geen kwaliteitseisen. De maskers kunnen zelf gemaakt worden van diverse materialen en zijn daardoor goed toegankelijk voor het algemeen publiek. Zo bieden diverse bedrijven verschillende soorten mondkapjes aan en zijn er ook mensen die in Facebookgroepen zoals Vraag en Aanbod Aruba mondkapjes op maat gemaakt aanbieden. Maar maakt het uit welk materiaal gebruikt wordt? Onderzoeken tonen aan dat niet-medische mondkapjes mogelijk een meerwaarde kunnen heb-

ben in het onder controle houden van de epidemie. Uit een recent onderzoek dat deze maand gepubliceerd is op de website van John Hopkins University, blijkt dat gezichtsbedekkingen de virale blootstelling verminderen, waardoor overdracht kan worden beperkt. In het onderzoek met gezichtsbedekking bleek namelijk dat tussen 65 procent en 85 procent van de virale deeltjes geblokkeerd werd wat de kans op een mildere ziekte en de kans op een asymptomatische infectie groter wordt. Hierbij is de dosis belangrijk, stelt Chris Beyrer, een epidemioloog en hoogleraar volksgezondheid en mensenrechten aan de Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health. Hij onderzocht samen met weten-

schappers van de University of California bestaande gegevens en zij kwamen tot de conclusie dat het dragen van een mondkapje niet alleen andere mensen beschermt – zoals het aanvankelijk bedoeld was in de zorg – maar ook de persoon die het draagt.

Hoewel het onderzoek opmerkt dat het dragen van een masker zou kunnen leiden tot een toename van asymptomatische dragers, zou het blijven dragen van een masker het gevaar van onbedoelde overdracht tot een minimum beperken. De bescherming die deze maskers bieden is echter beperkt en afhankelijk van de gebruikte materialen en de manier waarop het

masker gedragen wordt. Een mondkapje met een ventiel zou minder goed beschermen dan een masker zonder ventiel. Wel is een mondkapje met ventiel comfortabeler als je het langere tijd moet dragen. Zowel medisch centrum ImSan als het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) hebben onlangs bekendgemaakt dat mondkapjes met een ventiel niet toegestaan zijn op locatie. Ook Jet Blue liet onlangs weten dat zij geen passagiers laten instappen als die een mondkapje met ventiel dragen. Veel materialen die gebruikt worden om zelf mondkapjes te maken laten virusdeeltjes die op het masker komen door, waardoor een dergelijk masker de drager maar in beperkte mate beschermt. Er zijn diverse experimenten gedaan waarbij is gemeten of materialen virusdeeltjes tegenhielden. Hieruit blijkt dat de meeste algemeen gebruikte stoffen, zoals T-shirtstof of theedoek veel deeltjes met vergelijkbare grootte als virusdeeltjes doorlaten.

Face shields

Doorzichtige plastic spatkappen, de zogenaamde face shields, blokkeren efficiënt grotere druppels die een belangrijke rol spelen in de verspreiding van het coronavirus. In een experiment waarbij de druppels recht van voren op de kap afkwamen hield de kap 96 procent van de grote druppels tegen. Volgens epidemioloog Eli Perencevich blijkt dat spatkappen mogelijk een praktisch alternatief zijn voor mondkapjes, deze zijn makkelijk te produceren en eenvoudig schoon te maken met water en zeep. Een nadeel van face shields is echter dat ze niet aansluiten op het gezicht waardoor druppels vanuit andere richtingen en druppels die iets langer in de lucht blijven hangen langs de randen van de kap alsnog het gezicht bereiken.

Correct gebruik

Gezichtsbeschermers hebben sowieso alleen bij correct gebruik het gewenste effect. Vanzelfsprekend moet het masker goed aansluiten. Je moet het masker aanbrengen voordat je de ruimte betreedt waarin de besmette patiënt zich bevindt, eerder vervangen als het ademen zwaar wordt of als het masker vochtig wordt. Je mag een masker niet om de hals dragen en daarna opnieuw gebruiken; binnen- en buitenkant kan besmet raken bij het opnieuw opzetten. Pas direct na het afzetten van het masker handhygiëne toe. De Directie Volksgezondheid (DVG) heeft op haar landingspagina over Covid-19 een video-instructie waarbij uitgelegd wordt wat het juiste protocol is voor, tijdens en na het dragen van een mondkapje. Zo moet men ervoor zorgen dat men op de juiste manier het mondkapje draagt en dient het uitsluitend als hulpmiddel naast andere maatregelen, aldus de DVG.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

					9		4	2
						7		
9				8	2			
	9		3			6	2	
	6						1	
	4	2			5		8	
			1	9				3
		7						
5	2		4					

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 10 in deze krant.

Farm-to-table in opkomst

ORANJESTAD — Intuïtief eten en leven van het land. Ecoresort Bucuti & Tara werkt al enkele jaren met lokale voedselproducenten om zo hun restaurant Elements van het zogeheten ‘farm-to-table’ karakter te voorzien. Michelin-getrainde chef Marc Giesbers, directeur Food & Beverage bij het hotel, vertelt dat er een evolutie in volle gang is in de gastronomie op Aruba waarbij er een groeiend bewustzijn is over het belang van lokale producten produceren en afnemen.

Farm-to-table

De Farm-to-table beweging is voortgekomen uit de Slow Food beweging en de duurzame landbouw. Mensen zijn tegenwoordig veel bewuster bezig en willen weten waar het voedsel vandaan komt, wat de CO2 voetafdruk is van henzelf, waar hun boodschappen vandaan komen, uit deze vraag is deze beweging ontstaan. Ook op het eiland

komen steeds meer boerenmarkten en moestuinen.

Lokale producten

Lokaal bedrijf Local Pride Farms gelegen in San Barbara is een van de producenten waar Bucuti onder meer sla, rucola, en verschillende ‘baby greens’ van afneemt. Zij maken gebruik van zogeheten ‘climate-smart farms’ en efficiënte hydroponics-systemen. “Het gebruik van lokale producten is niet alleen belangrijk voor het menu maar ook ten behoeve van de duurzaamheid waar wij als resort naar streven. Het internationale transport van voedsel zorgt voor ontzettend veel CO2-uitstoot, waar tegenover staat dat de aanschaf van lokale producten de impact op het milieu drastisch verlaagt. Het is spectaculair om te zien. Steeds meer boeren verbouwen nu verse producten van hoge kwaliteit en daar proberen we bij Elements zoveel mogelijk gebruik van te maken”, aldus Giesbers.

4 nieuwe lokale coronabesmettingen

WILLEMSTAD — Tussen eergisteren en gisteren hebben vier mensen positief getest op Covid-19. Er zijn hierbij meer clusters ontdekt, omdat drie van de bronnen niet zijn vastgesteld. De coronateller staat nu op 55 besmettingen, meldde epidemioloog Izzy Gerstenbluth gisteren.

De regering maakte op donderdag via haar Facebook melding van twee nieuwe besmettingen, terwijl Gerstenbluth gisteren tijdens de coronabriefing verklaarde dat de coronateller nu op 57 besmettingen staat.

Dit komt doordat na de bekendmaking donderdagavond, er nog eens twee mensen positief testten op het virus. Gerstenbluth zette uiteen dat van de vier nieuwe besmettingen, de bron van drie nog niet kon worden vastgesteld. Dit houdt in dat er sprake is van vijf of zelfs

meerdere clusters. Voorts deelde Gerstenbluth mee dat tot nu toe 35 mensen hersteld zijn van de virusziekte, nadat eergisteren weer één persoon coronavrij werd verklaard. Momenteel zijn 21 personen in verplichte thuisquarantaine, terwijl eerder, in maart, een patiënt in het Curaçao Medical Center (CMC) is overleden aan Covid-19.

Gerstenbluth benadrukte dat zijn prioriteit is, samen met zijn team, om besmettingen vast te stellen, de

besmette personen te isoleren en onderzoek te verrichten naar hun contacten. Dit houdt in dat er meer tests worden gedaan en consequent ook meer positieve uitslagen worden geregistreerd. Dat de meeste lokale besmettingen alsnog gelinkt worden aan bestaande clusters, is een goed teken, zette Gerstenbluth uiteen. De virusverspreiding kan namelijk worden tegengegaan via quarantaine. Bij besmettingsgevallen waarvan de bron onbekend is, is het zaak meer mensen te testen in een poging verdere verspreiding tegen te gaan.

In dat opzicht stelde Gerstenbluth blij te zijn dat de testcapaciteit is uitgebreid met de teststraat bij uitvoeringsorganisatie Genees-

kunde & Gezondheidszaken (G&Gz) te Zakitó. Deze is bemand met artsen en verpleegkundigen. Het plan is ook om met een zogenoemde artsenmobiel te komen, waarbij huisartsen patiënten thuis bezoeken en testen.

Gerstenbluth legde er nogmaals de nadruk op dat de mensen niet moet vrezen of in paniek moet raken door meer testen en meer positieve gevallen. Hij wijst op het feit dat iedereen zich aan social distancing en de eerder aangekondigde gezondheidsvoorschriften dient te houden. Dat is van groot belang om onder meer ouderen en chronische zieken thuis te beschermen tegen mogelijke besmetting met het coronavirus.

Stuutingsbrief om verjaring claim Shell te voorkomen

WILLEMSTAD — Minister-president Eugene Rhuggenaath (PAR) is van plan om een stuutingsbrief naar de Shell te sturen. Daarmee wordt de verjaring op de claim voor milieuschade tijdelijk stopgezet. Zelf zou de premier het liefst het narratief in deze kwestie veranderen. In plaats van dreigen met claims, inzetten op een constructieve dialoog voor duurzame energieprojecten.

De deadline voor het versturen van de stuutingsbrief is 3 september aanstaande, zegt Rhuggenaath desgevraagd. “In mijn opinie moeten we trachten in gesprek te gaan met Shell om na te gaan of een andere dialoog mogelijk is. Bijvoorbeeld in het kader van duurzame energieprojecten, energietransitie en milieu. “In mijn optiek moet een nieuwe hoofdstuk met Shell mogelijk zijn”, al benadrukt Rhuggenaath dat dat op dit moment slechts een gedachte is.

Eerder deze maand hebben oud-premier Ben Whiteman en PS-voorzitter Sigfried Victorina een brief aan de ministerraad gestuurd om Rhuggenaath eraan te herinneren dat de deadline voor de stuutingsbrief nadert. Op 31 oktober 1985 heeft de Shell Curaçao verlaten, nadat het zeventig jaar lang de raffinaderij heeft beheerd. Verschillende deskundigen hebben het toenmalige ei-

landgebied van Curaçao aangeraden om een claim in te dienen bij Shell voor de aangerichte milieuschade. Terreinen bij onder andere Emmastad, Matancia, Biesheuvel, Caracasbaai, Montaña en Bullenbaai zijn vervuild met chemisch afval. De politieke partij PS raadt daarom de regering aan om een juridisch proces tegen de Shell te beginnen via Amerikaanse advocatenkantoren die ervaring hebben met claimzaken. Uit voorzichtige berekeningen kan de claim uitkomen op 2,5 miljard dollar voor Curaçao.

Whiteman heeft tijdens zijn bewindsperiode, om precies te zijn in september 2015, een stuutingsbrief naar Shell verstuurd. Om te voorkomen dat de vordering verjaart is. Bijvoorbeeld in het kader van duurzame energieprojecten, energietransitie en milieu. “In mijn optiek moet een nieuwe hoofdstuk met Shell mogelijk zijn”, al benadrukt Rhuggenaath dat dat op dit moment slechts een gedachte is.

Proeftuin
Refineria di Kòrsou (RdK), de eigenaar van de raffinage-installaties, heeft een overeenkomst getekend met het Nederlandse natuurwetenschappelijke kenniscentrum TNO voor het opzetten van een living lab (proeftuin). Samen met de private sector zal er worden gewerkt aan een programma voor de implementatie van duurzame energie. De Shell zou in dit traject, dat omgedoopt is tot Horizontale Nobo, ook een rol kunnen spelen.

Restaurants gaan klanten registreren

WILLEMSTAD — Restaurants dienen voorlopig hun klanten te registreren. Dit is één van de afspraken die de regering heeft gemaakt met de eigenaars van deze en andere horecagelegenheden. Epidemioloog Izzy Gerstenbluth en zijn team hebben ook met supermarkts en toko's nieuwe maatregelen getroffen, meldde het hoofd Communicatie van de regering, Maharo Isenia gisteren.

In de afgelopen dagen hebben het team van Gerstenbluth en een aantal overheidsdiensten besprekingen gevoerd met verschillende commerciële sectoren. Er werden toen nieuwe voorzorgsmaatregelen afgesproken die direct verband houden met de huidige uitbraak van lokale besmettingen. Isenia zette uiteen dat er gesprekken zijn gevoerd met vertegenwoordigers van restaurants, cafés, bars, supermarkts, minimarkts, toko's en snackbars. Ook werd er een virtuele vergadering gehouden met de verschillende schoolbesturen en schoolhoofden over het gezondheidsprotocol voor onderwijsinstellingen.

Een van de afspraken is dat restaurants en andere horecagelegenheden hun klanten gaan registreren.

Dit moet op een manier gebeuren waarbij de privacy wordt gegarandeerd. Degeenen die uiteten willen gaan, dienen hun gegevens te melden. Dit is van belang omdat, in het geval van een besmetting waarvan de bron herleidbaar is naar het restaurant, de klanten sneller achterhaald kunnen worden. Al in een eerder stadium had Gerstenbluth een onderhoud met de Curaçao Restaurant Association (CRA) over de mogelijkheid om een klantenregistratie te gaan bijhouden. Dit was ten tijde van de uitbraak van het coronavirus op Aruba. Nu, met de uitbraak van lokale besmettingen hier, is besloten om hierover daadwerkelijk afspraken te maken. Voorts werd met vertegenwoordigers van super- en minimarkts afgesproken dat bestaande gezondheidsvoorschriften en maatregelen worden verscherpt. Maximaal mogen 250 mensen in grote supermarkts en in minimarkts en toko's wordt 50 procent van de totale mensencapaciteit toegestaan.

Tot slot is ook bepaald dat zorginstellingen, verpleeg- en ziekenhuizen slechts één familielid mogen toelaten tijdens bezoeken. Dit om ervoor te zorgen dat ouderen en chronisch zieken beschermd worden tegen mogelijke besmetting met het coronavirus. Deze groep valt namelijk onder de risicogroepen.

Facts & Figures

Deugdelijk financieel beheer, wanneer?

In de eerste helft van dit jaar zijn er twee interessante studies over het onderwerp ‘de omvang van de overheid van Curaçao’ verschenen.

In februari 2020 publiceerde de zelfstandig concurrentie-econoom en voormalig secretaris van de Curaçaose vereniging van economen, Marinus Imthorn, zijn rapport getiteld:

“De omvang van de overheid van Curaçao in internationaal perspectief”, die op persoonlijke titel is geschreven.

In juni 2020 maakt het ‘Think to do Institute’ de resultaten van zijn studie “Is the size of the government of Curaçao too big?” bekend. Deze studie is op verzoek van de minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening (BPD) uitgevoerd.

Bevindingen van deze studies:

Imthorn

- Naar schatting zijn er ongeveer 6000 mensen in dienst van de overheid van Curaçao. Dat is significant meer dan de officiële publicaties van onder anderen de ministeries van BPD en van Financiën alsook het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) aangeven (voor details vide bijgevoegde tabel). Onder overheid wordt verstaan de centrale overheid en alle instellingen die geen ‘marktproducent’ zijn en onder controle staan van de centrale overheid. Dit kunnen zowel publieke als private rechtspersonen zijn.

- De overheid van Curaçao (uitgedrukt als percentage van de werkzame beroepsbevolking) is relatief klein ten opzichte van het buitenland. In veel andere landen werken verhoudingsgewijs (veel) meer mensen voor de overheid. De relatieve omvang van de publieke sector van Curaçao (21,8 procent) daarentegen is internationaal gezien redelijk gemiddeld. Dit suggereert dat relatief veel mensen in dienst zijn bij de semioverheid.

	Omvang overheid (in %)	Omvang publieke sector (in %)
Curaçao	10,3 %	21,8%
Gemiddelde OECD-landen	17,7 %	21,3%
Gemiddeld landen < 2 mln inwoners	15,6 %	21,6 %
Eerste kwartiel	12,2 %	16,0 %
Derde kwartiel	19,3 %	26,3 %

Bron: Artikel Imthorn febr 2020

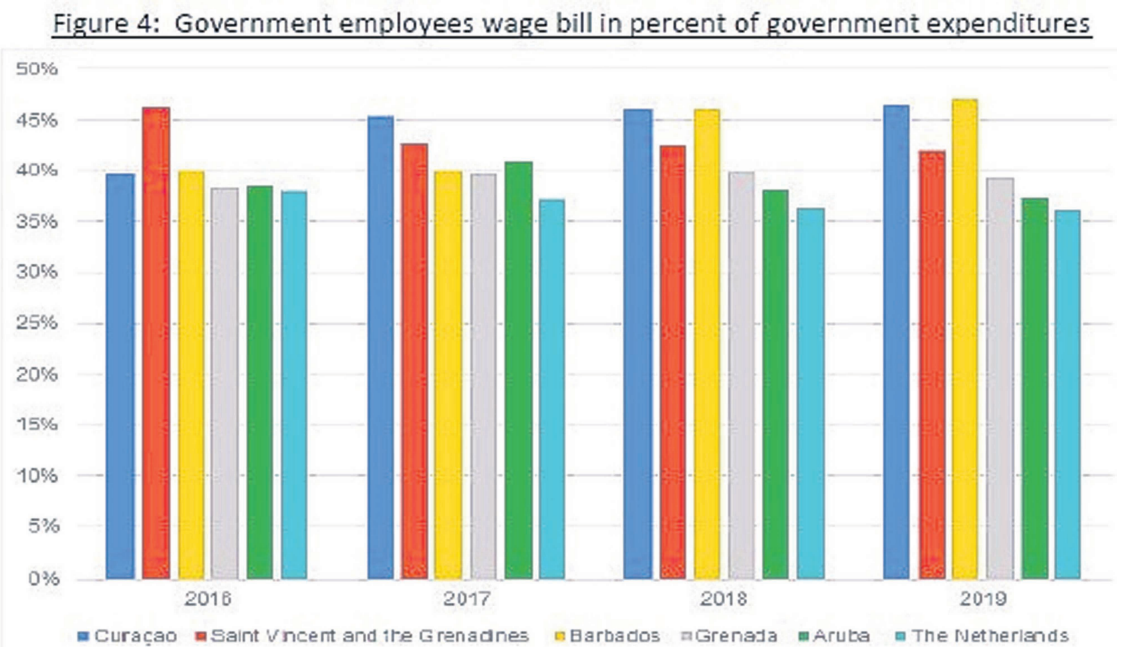
Think to do Institute

- De omvang van de overheid in termen van werkzame personen varieert tussen 4045-7051. Er is een groot gebrek aan betrouwbare data en statistische informatie. Bovendien worden internationaal gehanteerde registreersystemen niet consistent toegepast.

- Niet de omvang in termen van grootte en aantallen is belangrijk, veel eerder zijn variabelen als uitgaven en kostenstructuur, efficiency en effectiviteit belangrijke graadmeters.

- Curaçao scoort voor wat betreft ratio's als loonkosten als percentage overheidsuitgaven, overheidsuitgaven en loonkosten als percentage bruto binnenlands product (bbp) slecht ten opzichte van soortgelijke landen.

- Er is grote onevenwichtigheid tussen de overheidsuitgaven en specifiek de loonkosten en economische groei. Deze stijgen, terwijl er sprake is van economische krimp.

Bron: Think to do Institute Curaçao

Op basis van de bevindingen van deze twee studies kan geconcludeerd worden dat het frappant en schokkend is dat anno 2020 de overheid niet is staat is om exact het juiste aantal werknemers in dienst bij de overheid alsmede de publieke sector aan te kunnen geven. Hiermee wordt bevestigd dat het droevig gesteld is met het Financieel Beheer in de publieke sector. De twee aanwijzingen die de Rijksministerraad (RMR) in de afgelopen jaren heeft opgelegd, worden hiermee gerechtvaardigd. Idem voor wat betreft de afkeurende verklaringen van de Algemene Rekenkamer Curaçao met betrekking tot de jaarrekeningen. Is het tegen deze achtergrond vreemd dat Nederland bij het verlenen van financiële en liquiditeitssteun om de gevolgen van de Covid-19 crisis te verzachten harde voorwaarden stelt en via een eigen hervormingsentiteit een oogje in het zeil wil houden?

Overzicht omvang Overheid Curacao, 2019		
	Overheid	Publieke sector
Ministerie BPD	4094	
Min. Fin begroting	4597	
CBS	4688	
TT Institute Cur	4045-7051	12,000
Imthorn	5951	12,000
IMF		12,000

Bron: CBS, Begroting Curaçao 2020

Het is jammer dat de twee studies niet ingegaan zijn op het vraagstuk doelmatigheid van de uitgaven van de overheid en het functioneren van het overheidspersoneel in relatie tot hun beloningen. Krijgt de samenleving waar voor haar geld dat zij via de belastingen afdraagt?

Met betrekking tot het onderdeel beloningen versus prestaties, publiek versus private sector, kan op basis van de onderstaande schaars beschikbare informatie wellicht een duidelijker beeld worden verkregen:

Vergelijking publieke versus private sector		
	Publieke sector	Private sector
Totale jaarlijkse loonsom	1,1 miljard ANG	2,6 miljard ANG
Aantal werkenden	12,000	46,000
Gemiddelde loonkosten per werknemer p.j.	91.666 ANG p.j	56.222 ANG p.j
Modaal inkomen overheid p.m	7596 ANG p.m	

Bron: CBS, Begroting Curaçao 2020

De Covid-19 pandemie heeft met name de werknemers in de private sector hard geraakt. Velen hebben tussen de 20 procent en 100 procent (i.e. verlies van baan) op hun loon/arbeidsvoorwaarden ingeleverd. Hoe rijmt dit met het uitgangspunt om het afwijzen van 12,5 procent inleveren van de arbeidsvoorwaarden door de vakbonden in de publieke sector? Hoe staat het met het veel door de overheid en vakbonden genoemde solidariteitsbeginsel?

Concluderend kan worden gesteld dat de cijfers in de richting wijzen dat de omvang van de overheid in lijn is met andere soortgelijke landen, maar de loonkosten in de publieke sector zijn hoog en er kan ernstig getwijfeld worden of deze in verhouding staan tot de geleverde prestaties.

Steven Baan neemt roer over op Marinekazerne Suffisant

Majoor Steven Baan

WILLEMSTAD — De Marinekazerne Suffisant op Curaçao heeft sinds deze week een nieuwe commandant. Eergisteren droeg majoor der mariniers Christ van Dinteren zijn functie over. Hij is opgevolgd door rangenoot Steven Baan.

Suffisant is de opleidingskazerne van Defensie in ‘de West’. Hier worden volgens de organisatie ‘spijkerbroeken opgeleid tot lokale eenheden, van burger tot militair’. Periodiek start op Suffisant een opleiding, waarna de militairen in opleiding doorstromen naar de Arubaanse of Curaçaose militie. Deze lokale eenheden zijn

snel inzetbaar bijvoorbeeld in het geval van ongeregelde eenheden op de eilanden. Majoor Van Dinteren laat volgens Defensie de kazerne in goede staat achter. Dankzij hem zijn nieuwbouw- en renovatieprojecten goed van de grond gekomen. Ook zorgde hij ervoor dat de samenwerking met lokale ketenpartners verbeterde.

Foto's: Defensie Caribisch gebied

Van Dinteren: “Samenwerken overbrugt interculturele verschillen en smeet begrip, synergie en weder-

zijdse versterking. Ik ben er tot in het diepst van mijn DNA van overtuigd dat wij met samenwerking, ook de meest ogenschijnlijk onbereikbare, meest ondenkbare successen gewoon kunnen bereiken.” Opvolger majoor Steven Baan kijkt uit naar zijn nieuwe rol als commandant van Suffisant: “Wij zullen de CurMil en AruMil naar eer en geweten zo goed mogelijk coachen om te komen tot een maximaal inzetbare eenheid binnen het Caribisch gebied in het algemeen en op en rondom het land Curaçao in het bijzonder.”

Meer koraalfragmenten uitgeplant op Sint Maarten

PHILIPSBURG — De Sint Maarten Nature Foundation heeft vorige week met succes verschillende *Acropora*-koraalfragmenten geplant op de duiklocatie Coralita, gelegen in het Man of War Shoal Marine Park. Dit was onderdeel van het lopende Coral Restoration Project van de stichting.

Foto: Leslie Hidersen

Koraalfragmenten worden uitgeplant door de Sint Maarten Nature Foundation.

Deze koraalfragmenten groeien al enkele jaren in de koraalkwekerij van de Nature Foundation. Sommige van deze fragmenten waren zelfs overlevenden van de orkaan Irma en kunnen nu gedijen op de lokale koraalriffen, zegt Nature Foundation.

Als onderdeel van het restauratieproject heeft de stichting een koraalkwekerij opgericht om de groei van koraalfragmenten te vergroten. Uiteindelijk worden deze getransplanteerd naar koraalherstellocaties om de lokale riffen te verbeteren.

Na de orkaan Irma verdween de koraalsoort hertshoorn, met name *Acropora cervicornis*, bijna volledig van de riffen van Sint Maarten door de enorme stormvloed en de indirecte inslagen van de orkaan.

“Slechts twee fragmenten bleven achter in onze koraalkwekerij en 95 procent van de moederkolonies op de riffen werd weggevaagd. Gelukkig hebben we één levensvatbaar hertshoornfragment kunnen redden, dat nu is veranderd in tien kolonies die op onze riffen zijn uitgeplant en verschillende fragmenten die nog steeds

in de kwekerij groeien”, legt Foundation-manager Melanie Meijer zu Schlochtern uit.

“De nieuwe hertshoornfragmenten doen het goed, maar de groei is traag; hoewel hertshoorn een van de snelst groeiende koralen is, groeit hij nog steeds maar ongeveer een centimeter per maand. We hopen een comeback te zien van dit belangrijke rifbouwende steenkoraal op onze riffen.”

Behalve hertshoornkoralen werden ook elandgewei (*Acropora palmata*)-fragmenten uitgeplant. Deze kolonies vertonen helaas minder groei. Sommigen hebben het niet overleefd en sommigen hebben aanzienlijk weefsel verloren.

“We maken ons zorgen over de elandgeweifragmenten: hoewel ze overvloediger zijn dan de hertshoornkoralen op onze riffen, is nog steeds ongeveer 80 procent beschadigd tijdens de orkaan Irma en hadden we daarna nog maar tien fragmenten in onze ko-

raalkwekerij”, aldus Meijer zu Schlochtern.

“We weten niet zeker waarom de uitgeplante elandgeweikoralen nauwelijks gedijen, aangezien hun moederkolonies langzaam tekenen van herstel vertonen, maar een verslechterde waterkwaliteit zou de reden kunnen zijn”, voegde ze eraan toe.

De stichting heeft in de loop van 1,5 jaar in totaal 64 *Acropora*-fragmenten geplant in het Man of War Shoal Marine Park en hoopt aanvullende financiering te vinden om het koraalherstelproject voort te zetten. Dit project heeft tot doel door te gaan met het herstellen van een deel van de schade aan de lokale koraalriffen, niet alleen veroorzaakt door de orkanen, maar ook door verschillende problemen waarmee het eiland de afgelopen decennia te maken heeft gehad in termen van ongereemde kustontwikkeling en onjuist beheerd afvalwater.

Kadaster start met in kaart brengen huisadressen

WILLEMSTAD — Stichting Kadaster is begonnen met het structureren van adressen op Curaçao. Het Kadaster wil binnenkort de update online lanceren.

Voor instanties als ambulance-, brandweer- en politiediensten alsook de postreizen is het van belang dat huisadressen snel kunnen worden gevonden. In het verleden startte de overheid een adressenproject maar dit is nooit afgemaakt. Het gevolg hiervan is dat Curaçao nog steeds een gebrekkig adres-systeem hanteert. Veel huizen zijn niet genummerd, kavelnummers zijn onduidelijk en straatnaamborden zijn niet altijd aanwezig. De problematiek is volgens het Kadaster ‘complex’. “Er zijn veel instanties op Curaçao betrokken bij de adresering van huizen en andere gebouwen. De afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

en Planning (ROP) verzorgt huisnummers, de afdeling Openbare Werken beheert straatnaamborden, de straatnamencommissie voorziet in de straatnamen en het ministerie van VVRP (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning) is belast met het beleid ten aanzien van adressen op Curaçao. De afstemming kan beter, zodat straatnaam en huisnummer tijdig bekend zijn; hierdoor wordt voorkomen dat kavelnummers en andere alternatieve huisnummers gebruikt worden”, zo stelt de organisatie in een verklaring. Een huisnummerplaat is sinds 2015 volgens de wet verplicht en wordt uitsluitend verstrekt door de uitvoeringsorganisatie ROP. “De

Stichting Kadaster heeft contact gelegd met deze instantie en zal hieraan een bijdrage leveren. De rol die de stichting hierin heeft, is het ter beschikking stellen van haar expertise op het gebied van het werken van geografische data. Daarnaast heeft het Kadaster contact gelegd met Cpost zodat, als onderdeel van het ‘smart city’-concept, samen met het ministerie van VVRP gewerkt kan worden aan een voorstel voor het invoeren van postcodes, zodat objecten digitaal beter toegankelijk worden.”

Het Kadaster geeft aan dat in de toekomst terreinen bezocht zullen worden voor de nodige controle. Het personeel van het Kadaster is altijd herkenbaar door hun identificatiekaart alsmede door de dienstwagen die voorzien is van het logo van het Kadaster.

Stijgend aantal aangiften van wraakporno

WILLEMSTAD — Bij de politie komen steeds meer aangiften binnen over wraakporno, namelijk het zonder toestemming verspreiden van naaktfoto's en - filmpjes met seksuele handelingen (op sociale media) na een verbroken liefdesrelatie. Dat meldt het Openbaar Ministerie (OM).

Reden te over voor het OM om te benadrukken dat dit strafbaar is. “Het verspreiden van pornografische afbeeldingen is een strafbaar feit waarvoor door de rechter een gevangenisstraf kan worden opgelegd. Het plaatsen van foto's en filmpjes met genoemd karakter op social media na bijvoorbeeld een verbroken liefdesrelatie komt steeds vaker voor. Het mag duidelijk zijn dat dit een enorme inbreuk maakt op de privacy van het slachtoffer.” De politiewoordvoerder, Imro Zwerwer, was niet bereikbaar over het aantal binnengekomen aangiften.

Het OM wil deze praktijken een halt toeroepen en heeft deze maand een zaak bij het gerecht aangebracht, waarbij een naaktfoto via sociale media werd verstuurd naar de werkgever, collega's en vrienden van het slachtoffer.

Het gaat hier om de man Germain Anzola, die zich in de periode van 11 tot en met 25 oktober vorig jaar schuldig heeft gemaakt aan stalking en wraakporno. Hij kreeg een gevangenisstraf van honderd dagen opgelegd, waarvan ne-

gentig dagen voorwaardelijk en drie jaar proeftijd. Bovendien kreeg hij een contactverbod opgelegd en een werkstraf van honderd uur te vervangen door vijftig dagen hechtenis. Hij is verplicht reclasseringsbegeleiding te volgen.

“Het OM waarschuwt eenieder grote voorzichtigheid te betrachten zodra het gaat om het maken van dergelijke foto's, en zal zich blijven inzetten op het naar zitting brengen van deze strafbare feiten.” De strafbaarheid hiervan wordt geregeld in artikel 2:194 van het Wetboek van Strafrecht. “Met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie ((10.000 gulden, red.) wordt gestraft hij die weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat een afbeelding of voorwerp aanstotelijk voor de eerbaarheid is en die afbeelding of dat voorwerp: a. op of aan een plaats, voor het openbaar verkeer bestemd, openlijk tentoontstelt of aanbiedt; b. aan iemand, anders dan op diens verzoek, toezendt.”

Als de persoon op de afbeelding of in het filmpje kennelijk

de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, wordt dit conform artikel 2:196 gestraft met een gevangenisstraf van vier jaar of een geldboete van de vierde categorie, oftewel 25.000 gulden. Als de dader hier een gewoonte van maakt, wordt het gestraft met een gevangenisstraf van acht jaar of een geldboete van de vijfde categorie, 100.000 gulden.

Airport Bonaire past uren aan

KRALENDIJK — Als gevolg van de Covid-19 pandemie heeft Bonaire International Airport (BIA) de openingstijden van Flamingo International Airport tijdelijk aangepast. Van 1 september tot en met 31 oktober is de luchthaven open van 06.00 tot 21.00 uur.

Alleen vliegtuigen voor medische en crisishulp en vrachtvluchten zijn vrijgesteld van het bovenstaande. In dat geval is er een dienstdoende operations officer bereikbaar. Kennisgeving is minstens één (1) uur van tevoren vereist. De tijdelijke maatregel is onderhevig aan de ontwikkelingen met betrekking tot de coronacrisis waardoor deze uren kunnen worden verkort of verlengd.

Bonaire kandidaat voor vestiging Galileo-sensorstation

KRALENDIJK — Een surveyteam van het Europese Galileo-programma heeft onder begeleiding van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) een oriënterend bezoek gebracht aan Bonaire. De Europese Commissie is op zoek naar een locatie in het Caribisch gebied die geschikt is voor de plaatsing van een zogeheten sensorstation ten behoeve van het wereldwijde Galileo satellietnavigatiesysteem. Bonaire is in het Caribisch gebied één van de kandidaten.

De Nederlandse regering heeft positief gereageerd op het verzoek uit Brussel om mogelijke locaties in het Caribisch deel van het Koninkrijk te kandideren. Het ministerie van I&W heeft vervolgens het Bestuurscollege van Bonaire benaderd. Dat is in principe bereid tot medewerking, onder de voorwaarde dat andere eilandelijke ontwikkelingen niet worden gehinderd. Sinds vorige week onderzoekt het surveyteam de geschiktheid van twee locaties: bij het Water-

Het team bezocht onder meer een locatie op Barcadera bij WEB.

en Energiebedrijf Bonaire op Barcadera en op Bonaire International Airport. Beide locaties zijn in het bijzijn van gedeputeerde Elvis Tjin Asjoe en de directies van WEB en BIA bezocht. Het onderzoek wordt deze week afgerond. De Europese Commissie zal later dit jaar een keuze maken uit alle onderzochte locaties. Mocht de keuze op Bonaire vallen, dan zal dat indirecte werkgelegenheid

opleveren, zowel in de ontwikkelingsfase (waaronder bouwwerkzaamheden) als wanneer het grondstation eenmaal operationeel is. Daarbij zal het vooral gaan om toeleveranciers. Het werk zelf vereist specifieke hoogwaardige technologische kennis. Daarvoor zal een (beperkt) aantal experts uit het buitenland worden gerekruteerd, maar dat neemt niet weg dat het project ook kan-

sen biedt voor Bonairiaanse professionals. Het Galileo-project is het grootste Europese ruimtevaartproject aller tijden. Het is een wereldwijd civiel (dus niet-militair) satellietnavigatiesysteem dat is ontwikkeld door de Europese ruimtevaartorganisatie ESA en de Europese Commissie. Het is sinds 2018 operationeel en omvat tientallen kunstmannen en grondstations.

Weer actief Covid-19 geval op Bonaire

KRALENDIJK — Op Bonaire is een tweede actieve casus van Covid-19 vastgesteld. Het gaat om een inwoner van Bonaire die enkele dagen geleden teruggekeerd is van een bezoek aan Curaçao. De persoon wordt nu behandeld in het ziekenhuis. Deze persoon ligt in isolatie waardoor de kans dat anderen besmet raken heel klein is. Het bron- en contactonderzoek is opgestart. De contacten worden gebeld door de afdeling Publieke Gezondheid,

waarbij de nauwe contacten in quarantaine worden geplaatst. Bij klachten worden ze getest.

Dat er weer een geval van Covid-19 is vastgesteld op Bonaire laat zien hoe belangrijk het is om de hygiëne instructies op te volgen, zo meldt het Openbaar Lichaam in een persbericht. “Vermijd drukte, houdt 1,5 meter afstand en was geregeld je handen met zeep en water. Zorg goed voor jezelf en de mensen om je heen.”

Trudi Bijsterbosch-Janson

Bonairecursief

Slaaaap

Mijn kussen kraakt. Zodra ik mijn hoofd een centimeter verschuif, klinkt er een eeuwenoude parketvloer in mijn oren. Niet bewegen. Verkramp, ogen stijf dicht, lig ik stil te zijn. Voorzichtig manoeuvreer ik me op mijn andere zij. Het hootspook draait protesterend mee. Hoe laat zou het zijn? Mijn horloge moet toch op het nachtkastje liggen? Het nachtkastje is gevluht. Samen met het bedlampje. Kreunend draai ik me om. Het kastje, lampje en uurwerk zijn, zonder bericht, naar de andere kant verhuisd. De schakelaar niet. Mijn zoekende hand krijgt een snoer te pakken. Al tastend vind ik het aan-/uitknopje. Toch meeverhuisd. Het is half twee. Licht uit. Omdraaien. Het kussen laat horen dat het er is. Ik schrik wakker. Kwart voor twee. Naar de wc. Even een stukje lezen. Licht uit. Draaiend, schurkend zoek ik de lekkerste hou-

ding. Het kussen draait en schurkt krakend mee. Ik dwing mezelf niet te denken. Niet dat ik in een vreemd bed lig. Niet dat ik in een onbekende slaapkamer ben. Niet dat ik ergens anders ben. Niet dat ik in mijn eigen huis op Bonaire ben, maar in een vakantie-huis op Curaçao. Vooral niet denken aan onbekende geluiden. Een autoportier knalt dicht. De koelkast slaat aan. Ondanks een deur tussen mij en het kille gevaarte, hoor ik hem een deuntje zingen. Het zijn meer piepende, zuigende geluiden. Ik ken het melodietje niet. Na een stuk of tien coupletten is het liedje uit. De chagrijnig brommende mug heeft nooit meer last van een slecht humeur. Drup – drup – drup. Twee deuren verder tikken de waterdruppels in het fonteintje op het toilet. Mijn blaas geeft aan dat hij het hoort en er moeite mee

heeft. Mijn hersens trouwen ook. De kraan wil niet helemaal dicht, drupt lijzig door. Een – twee – drie... Zal ik schaapjes tellen of lammetjes? Een dilemma. Lammetjes zijn liever. Ze dartelen zo leuk. Maar ze maken zo'n zielig geluid. Laat ik maar schaapjes tellen. Een – twee – drie... Nou ja zeg, de schapen hebben geen zin in gras. Ze eten hun eigen lammetjes op, hun kinderen, hun kroost! De kleintjes schreeuwen het uit. Het groene gras kleurt rood, de bloedspetters vliegen in het rond. Een kanonschot dreunt in mijn oren. Paniekerig zoek ik de schakelaar. Het nachtkastje: links of rechts? Een pistoolschot klinkt achter me. Nog een schot komt van rechts. Zijdelings laat ik me

uit bed vallen, op de tegels. De schakelaar brandt in mijn hand. Indrukken of het licht uitlaten? Aan! Ik kijk, al op de grond liggend, om mij heen. Geen gaten van een kanonskogel of pistoolschoten. Bang! Geen geschut. De metalen staaf onderin de twee lamellen botst knallend tegen de muur. Kreunend en steunend klim ik in bed. De volgende avond neem ik een ander hoofdkussen, plaats een tweede nachtkastje aan de andere kant van het bed, trek de stekker van de koelkast uit het stopcontact, sluit de hoofdkraan af, dicht de kieren van de ramen met handdoeken en gooi de schapenvacht die op het bed ligt de deur uit.

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zegingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Euro

Verlies

AMSTERDAM — Op de beurs in Amsterdam ging de toonaangevende AEX-index gisteren met verlies het weekeinde in. De AEX sloot uiteindelijk 1 procent in de min op 556,80 punten. De MidKap won wel 0,1 procent, tot 810,36 punten. De beurzen in Parijs, Frankfurt en Londen zakten tot 0,6 procent. Eurocommercial Properties (plus 5,1 procent) eindigde met afstand bovenaan in de lijst van de middelgrote fondsen. Het winkelvastgoedfonds heeft in de afgelopen twaalf maanden minder huur opgehaald door de coronacrisis. Topman Jeremy Lewis noemde de huurincasso over de afgelopen periode echter ‘solide’. In het afgelopen kwartaal werd 78 procent van de huur opgehaald en in juli was dat 93 procent.

Verder is bekend geworden dat baggeraar Boskalis samen met spooraannemer Swietelsky aan de slag gaat met de verlening van de metrolijn in Hoek van Holland. Boskalis ging in de MidKap 1 procent vooruit.

Bij de kleinere fondsen aan het Damrak steeg Vivoryon een kleine 10 procent. De in Amsterdam genoteerde Duitse biotechnoloog wil een Nederlands bedrijf worden om nieuwe investeerders aan te trekken. HAL verloor op zijn beurt afgerond 3 procent. De investeerder wordt geraakt door de gedaalde beurskoersen van optiekconcern GrandVision en baggeraar en maritiem dienstverlener Boskalis vanwege de coronacrisis en zag de waarde van zijn beleggingen dalen.

De euro noteerde op 1,1902 dollar, tegenover 1,1827 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie stabiliseerde in prijs tot 43,04 dollar. Brentolie werd 0,1 procent goedkoper, op 45,05 dollar per vat.

Wall Street

Winst

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenbeurzen zijn gisteren met winsten het weekeinde ingegaan. De Dow-Jonesindex eindigde 0,6 procent hoger op 28.653,87 punten. De breed samengestelde S&P 500 steeg 0,7 procent tot 3508,01 punten en technologiegraadmeter Nasdaq won 0,6 procent tot 11.695,63 punten.

Donald Trump heeft gezegd in zijn tweede termijn als president de belastingen te zullen verlagen. Ook beloofde hij 10 miljoen banen te creëren in tien maanden, het land te veranderen in de ‘productiesupermacht van de wereld’ en een einde te maken aan de Amerikaanse afhankelijkheid van China. Bij de bedrijven ging de aandacht onder meer uit naar Coca-Cola, dat ruim 3 procent aan waarde won. Het frisdrankconcern kondigde een vrijwillige vertrekregeling voor personeel aan als onderdeel van een strategisch plan. Hier kunnen naar verwachting 4000 medewerkers gebruik van maken. In eerste instantie gaat het om werknemers in de VS, Canada en Puerto Rico. Coca-Cola sluit ontslagen ook niet uit.

HP Inc noteerde ruim 6 procent in de plus. De computerproducent heeft in het afgelopen kwartaal beter gepresteerd dan verwacht omdat de vraag naar bijvoorbeeld pc's en laptops flink toenam door het vele thuiswerken tijdens de coronacrisis. Casino- en hotelketens MGM Resorts International won daarnaast bijna 5 procent na een aankondiging dat het bedrijf 18.000 Amerikaanse werknemers ontslaat. De ingreep is nodig vanwege de virusuitbraak die een forse impact heeft op de resultaten van het bedrijf.

Kabinet trekt 11 miljard extra uit voor 3e steunpakket

DEN HAAG — Het Nederlandse kabinet geeft ongeveer 11 miljard euro extra uit in het derde steunpakket om het bedrijfsleven door de coronacrisis te helpen. Verder wordt er nog eens 1,5 miljard euro uitgetrokken om investeringen te vervroegen. Hoe de economie zich de komende tijd ontwikkelt, blijft volgens het kabinet onzeker.

Volgens minister Eric Wiebes (Economische Zaken) moeten ‘levensvatbare bedrijven’ dankzij deze maatregelen de coronacrisis doorkomen. Daarnaast dient het pakket ervoor dat mensen en bedrijven zich makkelijker kunnen aanpassen, bijvoorbeeld door omscholing of een ander businessmodel. Nederland kan zich op die manier ‘uit de crisis investeren’, wat volgens Wiebes beter is dan bezuinigen.

De steunregelingen worden drie keer drie maanden verlengd tot eind juni volgend jaar. Wel worden de regelingen in die periode afge-

bouwd. Het kabinet wil ondernemers meer zekerheid geven door het pakket langer te laten doorlopen. Het huidige, tweede steunpakket loopt tot 30 september. Veel plannen waren al uitgelekt. Er komt een miljard om mensen aan nieuw werk te helpen bijvoorbeeld door om- en bijscholing. Verder wordt er 300 miljoen gereserveerd om ‘eventueel’ te kunnen deelnemen aan een privaat fonds waarmee (middel) grote bedrijven worden geholpen hun eigen vermogen te versterken. Daarnaast is er 150 miljoen om lokale en regionale economieën te sti-

muleren. De belangrijkste steunregeling is de NOW. Daarvoor wordt in het derde pakket 5,4 miljard uitgetrokken. Een ondernemer krijgt momenteel 90 procent van zijn loonkosten vergoed met de NOW. Dat wordt in het nieuwe pakket 80 procent en 10 procent gaat naar omscholing voor werknemers. In januari gaat de NOW-vergoeding terug naar 70 procent en in april naar 60 procent. Vanaf januari is de NOW ook alleen nog maar beschikbaar voor bedrijven die minimaal 30 procent omzetverlies draaien. Dat percentage was in het eerste en tweede pakket 20 procent.

Wouter Koolmees, minister voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, vindt dat deze fase vraagt om een ‘nieuwe aanpak’. ‘Iedereen wil weten waar hij of zij aan toe is, daarom geven we duidelijk-

heid voor de komende negen maanden”, aldus de minister. Hij roept op vol te houden, ondanks dat de crisis ‘langer duurt dan we hadden gehoopt’.

Vanaf oktober gaat een vermogenstoets gelden voor de steunregeling voor zzp'ers (Tozo). De maximale bijdrage die mkb-bedrijven via de tegemoetkomingsregeling voor vaste lasten (TVL) kunnen krijgen, wordt verhoogd naar 90.000 euro. Het bedrag wordt later wel afgebouwd. Vanaf januari komen alleen nog de zwaarst getroffen bedrijven in aanmerking voor de TVL.

Op fiscaal gebied worden ondernemers ook geholpen. Zij kunnen tot oktober belastinguitstel aanvragen en krijgen twee jaar de tijd om hun belastingschuld af te lossen.

Casino- en hotelconcern MGM Resorts ontslaat 18.000 werknemers

Photo: Shutterstock

LAS VEGAS — Het Amerikaanse casino- en hotelconcern MGM Resorts International ontslaat in de Verenigde Staten 18.000 medewerkers. Ze waren eerder al met verlof gestuurd vanwege de coronapandemie en de vele bijkomende reisbeperkingen, en krijgen nu te horen dat ze niet terug hoeven te komen.

Het bedrijf wordt, net als tal van bedrijven in de reiswereld, hard geraakt door de crisis. MGM zag zich in

maart gedwongen om al zijn casino's te sluiten en ongeveer 62.000 werknemers in de Verenigde Sta-

ten naar huis te sturen. Later werden tienduizenden mensen weer terug in dienst genomen toen veel casino's weer open konden na een versoepeling van de plaatselijke coronamaatregelen.

De 18.000 mensen die nu worden ontslagen, komen

volgens topman Bill Hornbuckle nog op een speciale terugroeplijst te staan. Als het bedrijf volgend jaar weer meer mensen zou kunnen aannemen, dan staan ze vooraan in de rij en krijgen ze bovendien hun opgebouwde anciënniteit en andere voordelen weer terug.

Coca-Cola biedt 4000 werknemers vertrekregeling aan

ATLANTA — Frisdrankmaker Coca-Cola biedt werknemers in Noord-Amerika een vrijwillige vertrekregeling aan. De onderneming staat voor veranderingen bij zijn frisdranktak en een banenreductie is onderdeel van de strategie.

In de regeling is plek voor minstens 4000 medewerkers. In eerste instantie gaat het om werknemers in de VS, Canada en Puerto Rico. Ook in andere landen zullen regelingen worden getroffen. Het bedrijf berekent 350 tot 550 miljoen dollar kwijt te zullen zijn aan ontslagvergoedingen. Coca-Cola sluit ontslagen ook niet uit.

De frisdrankmaker heeft zijn strategie afgestemd op de steeds grotere vraag naar gezondere drankjes. Verder is het bedrijf onderwerp van gesprek in de milieudiscussie over wegwerpflesjes. Die stelt Coca-Cola en sectorgenoten voor uitdagingen.

Spyker wil meer auto's gaan bouwen na deal met rijke Rus

ZEEWOLDE — De Nederlandse sportwagenbouwer Spyker Cars heeft een grote deal gesloten de Russische multimiljonair Boris Rotenberg en diens zakenpartner Michail Pessis. Volgens Spykerbaas Victor Muller kan zijn bedrijf hierdoor eindelijk op grotere schaal auto's gaan bouwen. Ook wil Muller volgend jaar een grote Spyker-winkel openen in Monaco en de onderneming moet weer een eigen raceteam krijgen.

“Dit is een hele grote deal voor ons. Er zijn tientallen miljoenen euro's mee gemoeid”, zegt Muller in gesprek met het ANP. Het is de bedoeling dat er halverwege volgend jaar drie verschillende modellen van Spyker geproduceerd gaan worden in een fabriek van Rotenberg in Trier. Die fabriek heeft volgens Muller een capaciteit van ongeveer vijfhonderd auto's per jaar. Maar hoeveel exemplaren uiteindelijk van de band gaan rollen, valt nog te bezien. Spyker wil de productie zoveel mogelijk laten afhangen van de vraag.

De vestiging in Monaco moet een soort ‘experience center’ worden, bedoeld om de aandacht in de autowereld weer op de Nederlandse onderneming te vestigen. Jaren terug vergaarde Spyker ook al grote bekendheid via een eigen Formule 1-team, maar bij dat avontuur ging veel geld verloren en het had weinig gescheeld of Spyker was voorgoed ten onder gegaan. Muller denkt voor het opzetten van een nieuw raceteam niet aan de Formule 1, maar aan races als de 24 uur van Le Mans. Meer details hierover zijn nog niet bekend.

Eerder dit jaar werd er nog een aan Spyker verwant bedrijf failliet verklaard. Spyker Services, dat zich bezighield met het onderhoud van sportauto's, ging in maart op de fles. Via de nieuwe plannen denkt Muller straks alle schuldeisers van Spyker Services terug te kunnen betalen.

Spyker probeert onder leiding van Muller al jarenlang voet aan de grond te krijgen als fabrikant van exclusieve sportwagens. Maar meer dan een handvol per jaar werden er niet gemaakt. Dat Muller denkt dat hij dit keer wel een slag kan slaan, komt door zijn grote vertrouwen in Rotenberg. Die kent hij al jaren en Rotenberg zou met ongeveer tien Spykers tevens de grootste Spyker-fan en -verzamelaar ter wereld zijn. Daarbij is Rotenberg, naar verluidt een vriend van de Russische president Vladimir Poetin, met zijn team SMP Racing al een bekende op het circuit in het Franse Le Mans.

Spyker was vroeger jarenlang genoteerd aan de beurs in Amsterdam, tot het bedrijf het Damrak in 2013 via de achterdeur verliet. Aan een nieuwe beursgang denkt Muller niet. “Dat hebben we toen gedaan, maar het heeft ons weinig opgeleverd. En soms is een beursnotering ook een nachtmerrie, bijvoorbeeld in de tijd met Saab.” Muller was zo'n tien jaar terug korte tijd de hoogste baas bij Saab, na de overname van het iconische maar zieltogende Zweedse automerk door het veel kleinere Spyker. De krachtenbundeling tussen de twee verlieslatende autobedrijven werd geen succes. Eind 2011 ging Saab alsnog failliet.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	28-Aug			28-Aug	
DOW JONES	28.653.87	0.57%	AEX	556.80	-1.00%
S&P 500 INDEX	3.508.01	0.67%	ARCELORMITTAL	10.48	2.95%
NASDAQ	11.695.63	0.60%	AEGON NV	2.39	1.02%
AMAZON.COM INC	3.401.80	0.05%	KONINKLIJKE AHOL	25.63	-1.35%
APPLE INC	499.23	-0.16%	AKZO NOBEL	83.50	-0.81%
BAIDU INC-SP ADR	129.00	1.38%	ASML HOLDING NV	316.70	-0.94%
BERKSHIRE HATH-B	218.55	0.77%	DSM (KONIN)	133.95	-0.37%
BOEING COITHE	175.80	0.92%	HAL TRUST	112.80	-2.59%
CITIGROUP INC	52.28	1.08%	HEINEKEN NV	78.42	-0.78%
COCA-COLA CO	49.83	3.32%	ING GROEP NV	7.07	1.80%
COSTCO WHOLESALE	348.37	0.58%	KPN (KONIN) NV	2.23	-1.37%
WALT DISNEY CO	135.54	1.35%	KONINKLIJKE PHIL	41.09	-2.04%
3D SYSTEMS CORP	5.41	1.88%	RANDSTAD NV	44.27	-1.14%
EBAY INC	54.27	-3.62%	ROYAL DUTCH-SHA	12.61	-0.10%
FACEBOOK INC-A	293.86	0.15%	TOYOTOM NV	6.87	-0.29%
GENERAL ELECTRIC	6.61	2.01%	TOTAL SE	33.30	0.06%
ALPHABET INC-A	1.639.43	0.67%	UNILEVER NV	48.98	-2.08%
HP INC	19.85	1.31%	W.P. STEWART HOL	638.55	1.94%
HOME DEPOT INC	286.29	-0.81%			
INTEL CORP	50.43	2.09%	SCOTIA FUNDS	27-Aug	
JOHNSON&JOHNSON	153.64	0.43%	MONEY MARKET	13.5966	0.00%
MICROSOFT CORP	228.91	1.03%	US DOLLAR BOND	3.0070	-0.03%
PROCTER & GAMBLE	138.77	0.41%	GLOBAL EQUITY	3.1312	-0.17%
ROYAL DUTCH-ADR	30.19	1.38%	US EQUITY	18.0418	0.31%
STARBUCKS CORP	85.00	1.91%	CANADIAN EQUITY	2.7789	0.17%
TWITTER INC	41.07	1.68%	FUNDS	27-Aug	
WALMART INC	140.30	2.69%	BGF CONT EUR FLEX	36.36	-0.03%
EXCHANGE TRADED FUND	28-Aug		BGF EMKT BOND	19.13	-0.31%
ALERIAN MLP - AMPL	23.53	2.35%	BGF FIX INC GBL OP	15.22	0.00%
ISH GBL HY BD - GHYG	49.07	0.46%	BGF GBL ALLOCATION	66.78	0.21%
ISH IBOXX HY BD - HYG	85.15	0.08%	BGF USD CORE BOND	18.26	-0.16%
ISH SELECT DIV - DIVY	85.84	0.79%	BGF USD HY YIELD BND	36.01	0.03%
ISH MSCI EMKT - EEM	45.55	1.31%	TEMPLETON GBL BND	24.28	-0.29%
ISH MSCI PAC - EPP	42.81	1.16%	TEMPLETON ASIAN SM	47.88	-0.25%
ISH RUSSELL - IWV	204.52	0.70%	CURRENCIES	28-Aug	
ISH S&P 500 - SPY	243.02	0.62%	YEN/USD	105.3600	-1.14%
ISH EUROPE - IEV	43.75	0.74%	EUR/USD	1.1907	0.72%
INVESCO QQQ TRUS	292.53	0.51%	CAN/USD	1.3100	-0.21%
INVESCO DB COMMO	13.55	0.67%	GBP/USD	1.3352	1.14%
SPDR S&P INT DIV-DWXX	35.23	0.80%	COMMODITIES	28-Aug	
SPDR S&P MID 400	355.20	0.56%	OIL WTI	42.96	-0.19%
SPDR S&P 600 SMA	64.83	0.70%	GOLD	1964.33	1.80%
VANGUARD REIT - VNQ	82.59	0.66%	SILVER	27.50	1.80%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	48.29	-0.31%	WHEAT	548.50	-0.41%

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegaweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
		Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
		Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
				Fundacion C.V.A. voorkomen	
				en zorg voor stroke	567-7004
—Oranjestad—					
Ambulance	582-1234				
BGD Oranjestad	527-2782				
Veterinaire Kliniek	582-1720				
Animal Shelter	582-1623				

Prijspuzzel

HORIZONTAAL:
1 keukengerei 4 teelt 7 bloem 10 Griekse letter 11 wijnsoort 12 koude lekkernij 14 leesteken 17 studierichting 19 elektrische artikelen 21 kwajongen 23 grappenmaker 24 naald 25 Scandinavisch mediabedrijf 26 schaamte 27 deel van een woestijn 29 Europees Monetair Stelsel 31 vrouwelijke ree 32 vogel 34 islamitische vastenmaand 37 symptoom 39 veldgewas 40 toneelterm 42 geurend zaad 43 brandstof 44 slot 45 vreemd type 46 huisbediende 47 lichaamsdeel.

VERTICAAL:
1 zachtjes neerleggen 2 autocoureur 3 uurwerk 4 poppenkastfiguur 5 onbepaald voornaamwoord 6 nauwsluitend 7 internationaal boeknummer 8 opeenvolging 9 borrel 13 honkbalspeler 15 tomeloze drift 16 land in Afrika 18 geploeter 20 rivier in Schotland 22 graveertechniek 28 klokjesbloem 29 aanbouw 30 heel erg verliefd 32 troep 33 holte onder de arm 35 niets uitgezonderd 36 broer van Kaïn 38 gebrekking lopend 41 vermogend.

1		2	3		4		5		6		7	8		9
			10							11				
12	13				14	15		16			17		18	
19				20				21		22				
23				24								25		
			26					27	28					
29		30				31					32		33	
34			35		36			37		38				
39					40		41				42			
		43						44						
45					46						47			

Uit de inzendingen van de Amigoe-puzzel van vorige week is als winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Tevreden M.
Caya Juancho Kock 36
Aruba

Riangelo Martis
Kaya strena
Curaçao

De winnaar kan de prijs ophalen op het kantoor van Amigoe. Curaçao: Kaya Fraternan di Skerpene z/n tot 15.00 uur. Aruba: Bilderdijkstraat 16-2 tijdens kantooruren. Bonaire: Shon Ma Carolina, Kaya Nikiboko Noord 18.

Oplossingen moeten zowel op Curacao als Aruba zijn ingediend op woensdag voor 12:00 uur. Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden: Amigoe-puzzel. Vanuit Bonaire kan de oplossing gefaxt worden naar Curaçao: (00599-9) 767-4744.

Sudoku

Schrijf alle cijfers 1 t/m 9 in alle verticale kolommen, alle horizontale rijen én in alle vierkantjes van 3 x 3 vakjes.

★	★★★★
93517 89 13429 26 429857 89651 7286 634975	54 371874 583 69 4152 7349 6 245

Oplossingen vorige keer

8633519427	431627895
594672183	629845317
172843569	875913426
635194278	756392148
928357641	912458673
7411268395	348761952
259481736	163274589
386725914	597186234
417936852	284539761

Cryptogram
HORT: 5 tippelen, 6 Waal, 7 elf, 8 terstond, 10 ketting
VERT: 1 Staartjes, 2 spil, 3 tekentang, 4 verjind, 9 rots

Woordzoeker
reisschema

Zweedse puzzel

slaginstrument		Noord-Europeaan	bevrachten grootvader	standaardtaal		adellijk persoon	vergaan hout		jongensnaam	disvervoerbeprijf
stof				beslommering biersoort						
deel van Scandinavië						hinderhoutsoort				
sieraad				Duitse rivier					toespraak	
hoewel				zoogdier				brandgangmuurholte		
		grote papegaai	niet geheel drank							
deel van een woestijn				gepoch						
kleur				jaargang						
mooi						afloop				
			spiegelend schijnsel					oude lengtemaat		

Cryptogram

HORIZONTAAL:
1 De rest ligt op het water en laat de motor draaien. (6) 7 Vouw een hond in de kaas. (5) 8 Return die men kan (aan)slaan. (5) 9 Zo treffen wij geen mispunten. (5) 10 Het tweede paard is allesbehalve taai. (4) 11 Hiermee maakt iemand kans op een stekkie. (6) 12 Groente voor een kind. (6).

VERTICAAL:
2 Die landen hebben geen financiële steun nodig. (5) 3 Door een vergissing staat dat gebouw daar. (6) 4 Die vliegen de Duitse kiosken uit. (6) 5 Met kleur is het in orde daar. (4) 6 De agrariër is een zuurpiet. (8) 10 Heeft de hoop op contact met anderen. (4) 11 Stil op school. (3).

Woordzoeker

In deze lettersoep zijn al de onderstaande woorden verstopt. Streep alle woorden door. De resterende letters vormen dan regel voor regel van links naar rechts gelezen de oplossing van deze puzzel.

AFDRIJVEN
AHORN
ALZIJDIG
ANJELIER
BENUTTEN
EKKHOORN
EIGENLIJK
FRAISE
GEHEUGEN
GEREI
GLADIOOL
GRUWELIJK
HETEN
INKIJK
KEUZEVAK
KLUCHTIG
KOPIEREN
MEERDERE
MISTSEIN
NEMER

NEUZELEN
OBELISK
OMROEPEN
PATIENCE
RONKEN
SLAAG
SLANG
SPIETIG
TELEPAAT
TUFSTEEN
TUNNEL
TWAALFDE
UIERZALF
UURLOON
VEDER
VLAMMEND
WEDSTRIJD
ZADELPIJN

© Sanders Puzzelboeken/200829

Zweedse puzzel

S	A	L	L	S	D
S	P	I	N	N	E
I	G	O	I	M	E
D	O	R	S	T	D
N	O	T	A	B	E
L	A	M	B	A	I
G	I	R	E	R	E
K	E	G	E	L	S

			1	2		3		4
5		6						
7								
					8			
9								
						10		
11								
12								

O	K	T	M	K	L	U	C	H	T	I	G	N
M	I	J	O	W	L	A	N	J	E	L	I	E
R	L	K	P	A	O	O	N	E	T	E	H	O
O	E	A	E	I	A	O	V	E	T	I	E	H
E	W	V	O	B	E	L	I	S	K	G	U	A
P	U	E	S	I	A	R	F	D	N	E	G	T
E	R	Z	D	M	P	U	E	D	A	N	E	A
N	G	U	M	S	T	U	N	N	E	L	N	A
G	B	E	N	U	T	T	E	N	S	I	J	G
I	N	K	I	J	K	N	R	O	O	H	K	E
D	E	A	P	N	E	V	I	J	R	D	F	A
I	J	K	R	L	M	E	E	R	D	E	R	E
Z	N	I	E	S	T	S	I	M	H	D	E	T
L	O	N	D	G	N	E	L	E	Z	U	E	N
A	R	P	A	T	I	E	N	C	E	I	D	V
F	L	A	Z	R	E	I	U	S	L	A	A	G

Prijspuzzel

M	U	S	K	I	E	T	S	T	R	I	P	K
A	M	O	E	R	E	T	U	I	A	R	R	
C	H	A	B	L	I	S	I	N	L	A	S	E
R	E	A	L	N	A	S	P	E	L	J	E	U
O	R	D	E	R	P	C	T	I	N	E	E	N
N	O	R	H	E	N	E	R					
D	I	Z	Z	I	M	I	N	G	U	N	S	T
E	A	U	E	T	A	P	P	E	S	A	T	E
E	L	A	R	E	N	I	G	A	I	T		
L	I	K	E	N	I	G	A	I	T			
S	A	N	T	E	V	A	K	P	E	R	S	

Het weer

ZONDAG			
30 AUG 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oostnoordoost tussen 17 en 24 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	38°	17 km/u	46%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:29	18:51	10 v/d 10	
ZONDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oostnoordoost tussen 15 en 24 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	31°	15 km/u	40%
Maansopgang	Maansondergang		
17:20	05:05		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas 29 & 30 Aug. 2020 - Dr. Boderie	
Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica Aloë 584-4606	
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Central 585-1565	

Oplossing sudoku 29 augustus

6	3	8	7	1	9	5	4	2
2	5	1	6	4	3	7	9	8
9	7	4	5	8	2	1	3	6
8	9	5	3	7	1	6	2	4
7	6	3	8	2	4	9	1	5
1	4	2	9	6	5	3	8	7
4	8	6	1	9	7	2	5	3
3	1	7	2	5	8	4	6	9
5	2	9	4	3	6	8	7	1

BVN		
20:00 20:05 20:55 21:35 22:20 22:50 23:20 23:25 23:40	Weerbericht Europa/Afrika TV-Toppers Foodtruck gezocht NOS De Avondetappe Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Brainwash Talks Iedereen beroemd compilatie	20:10 20:15 20:55 21:35 22:00 22:45 23:15 23:45 23:50 Weerbericht Europa/Afrika Gentbrugge Denkend aan Holland Promenade NOS De Avondetappe Andere Tijden Sport Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Iedereen beroemd compilatie
zondag 30 augustus		
00:00 00:35 01:50 02:40 03:05 03:30 03:45 03:55 04:15 05:05 05:35 06:00 06:40 07:00 07:45 08:00 08:05 08:55 09:35 10:20 10:50 11:20 11:25 11:40	VRT Journaal 2Doc: Ze noemen me Baboe Verborgen verleden van Nederland BinnensteBuiten Broodje Gezond Sesamstraat Sesamstraat 10 voor... Kaal of Kammen Mijn Vader is de Beste! 3 op Reis EenVandaag VRT Journaal NOS Sportjournaal Quiz met Ballen NOS Journaal Weerbericht Europa/Afrika TV-Toppers Foodtruck gezocht NOS De Avondetappe Sluipschutters Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Brainwash Talks Iedereen beroemd compilatie	00:30 00:30 01:40 02:30 03:05 04:05 04:10 04:20 05:10 06:05 07:00 07:55 08:10 08:15 08:55 09:35 10:00 10:45 11:15 11:45 11:50 12:00 12:35 13:50 14:15 14:30 15:00 15:30 15:45 15:55 16:10 16:20 16:50 17:20 17:45 18:00 18:50
maandag 31 augustus		
00:30 00:30 01:40 02:30 03:05 04:05 04:10 04:20 05:10 06:05 07:00 07:55 08:10 08:15 08:55 09:35 10:00 10:45 11:15 11:45 11:50 12:00 12:35 13:50 14:15 14:30 15:00 15:30 15:45 15:55 16:10 16:20 16:50 17:20 17:45 18:00 18:50	VRT Journaal Vive le Vélo 2Doc: Once the dust settles Het Mooiste Meisje van de Klas Nederland Zingt Dichtbij NOS Journaal #forever SpangaS Marathon Buitenhof VRT Journaal NOS Studio Sport NOS Journaal Weerbericht Europa/Afrika Gentbrugge Denkend aan Holland Promenade NOS De Avondetappe Andere Tijden Sport Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Iedereen beroemd compilatie VRT Journaal Vive le Vélo Typisch Thuis NOS Journaal Fryslân DOK Andere Tijden Sesamstraat Sesamstraat 10 voor... ZappDoc: Mensjesrechten NOS Jeugdjournaal Switch FC de Kampioenen EenVandaag Dagelijkse Kost VRT Journaal NOS Sportjournaal	

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Topixs Aruba Production
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
Bobby Spier
Carina Weaver
Jan Jager
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:
Rushilene Lejuez
Lizayra Polak
aosaruba@amigoe.com

Topixs Aruba Production
Raisa Montilla
topixaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abonementaruba@amigoe.com

Distributie en klachten over bezorging:
Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Turkije begint schietoefeningen voor zuidkust

ANKARA — Turkije is vandaag met militaire oefeningen begonnen voor de kust bij Anamur, circa 420 kilometer ten zuiden van Ankara. Het gaat volgens de Turkse autoriteiten om een stuk van de Middellandse Zee waar tot 11 september zal worden geschoten in het kader van de oefening. Donderdag kondigde Ankara aan dat er militaire oefeningen komen in een zone oostelijker. Die moeten dinsdag en woensdag plaatsvinden.

De manoeuvres op zee komen in een tijd van hoog opgelopen spanningen tussen Griekenland en Cyprus, gesteund door de EU enerzijds en Turkije anderzijds. De conflicten gaan over de rechten om onder de zeebodem naar delfstoffen te zoeken, Griekenland, Cyprus en Turkije voeren in de oostelijke Middellandse Zee voor hun claims 'het continentale plat' aan. Dat heeft betrekking op het verloop naar de diepte van de bodem van de zee vanaf de kust. Daar is veel onenig-

heid over. Daardoor claimen naties dezelfde stuk-zeebodem om bijvoorbeeld exclusief te zoeken naar olie of gas. Griekenland heeft afgelopen week olie op het vuur gegooit door te verklaren dat het land zijn territoriale wateren gaat uitbreiden. De Turkse vicepresident Fuat Oktay vroeg zich vandaag dreigend af: "Als dat geen reden tot oorlog is, wat is het dan wel?" De Griekse plannen om de territoriale wateren uit te breiden van ongeveer

11 naar 22 kilometer hebben vooralsnog betrekking op de Griekse westkust en westelijke eilanden, maar het land heeft talrijke eilanden in de Egeïsche Zee vlakbij de Turkse kust en er zijn conflicten over rechten op wateren en de zeebodem rond Kreta en Cyprus. De territoriale wateren zijn de wateren langs de zee-kust van een land die het als eigen territorium mag beschouwen. Oorspronkelijk was de breedte een juridische vinding van begin achttiende eeuw van een Nederlandse jurist die de kansschotsregel werd genoemd. Het kwam neer op een kustzone van 3 zeemijl of 5,56 kilometer vanaf de kust. Dit is afgelopen eeuw in een zeerechtverdrag van de VN uitgebreid naar maximaal 12 zeemijl of 22,2 kilometer.

Verenigde Arabische Emiraten stoppen boycot Israël

DUBAI — De Verenigde Arabische Emiraten hebben officieel hun boycot tegen Israël beëindigd. Tussen de twee landen is daarmee onder meer handel mogelijk. De president van de VAE is emir van Abu Dhabi, Khalifa bin Zayed al-Nahyan, heeft dit vandaag gedeclareerd.

Hij wil daarmee 'de bilaterale samenwerking bevorderen' op weg naar normale betrekkingen tussen Israël en de emiraten. De VAE hebben recent diplomatieke relaties aangeknoopt. In de Arabische wereld hadden voorheen alleen Egypte en Jordanië

diplomatieke betrekkingen met Israël waarmee ze Israël erkennen. Veel andere Arabische landen eisen dat er eerst een Palestijnse staat komt en dat Israël daarvoor de bezette gebieden inclusief Arabisch Oost-Jeruzalem teruggEEft. De VAE hebben die lijn laten varen.

Johnson & Johnson test coronavaccin ook op Nederlanders

MADRID — Het coronavaccin dat farmaceut Johnson & Johnson (J&J) bij dochterbedrijf Janssen in Leiden ontwikkelt, wordt getest op Nederlanders, Spanjaarden en Duitsers. In Nederland worden 135 mensen getest in de ziekenhuizen van Utrecht, Leiden en Groningen, laat een woordvoerder van Janssen weten. De procedure om vrijwilligers te rekruteren is inmiddels gestart. Eind september krijgen zij het vaccin toegediend.

De rekrutering loopt via de studiecentra waarmee Janssen samenwerkt. Daarvoor worden de standaardprocedures voor rekrutering van proefpersonen voor klinisch onderzoek gevolgd. De tests in Spanje beginnen vanaf volgende week, heeft de Spaanse overheid laten weten. De proefpersonen worden in Nederland een jaar gevolgd, aldus de zeggsvrouw van Janssen. "We zijn ook benieuwd naar de langetermijneffecten van het vaccin." In totaal wor-

den 550 gezonde mensen tussen de 18 en 55 jaar maar ook ouder dan 65 jaar getest in de drie Europese landen, waaronder 190 mensen in Spanje. De farmaceut maakte eerder bekend het vaccin te willen testen op tot wel 60.000 mensen. Dat zijn er veel meer dan de 30.000 waarop andere vaccinontwikkelaars, waaronder Moderna, Pfizer en AstraZeneca, gaan testen. Doel van de test is het vaststellen dat het vaccin veilig is voor mensen, effectief is en een duurzaam effect heeft. Ook moet in de test worden vastgesteld wat de optimale doseringen voor het vaccin zijn. Momenteel loopt al een eerdere test van het vaccin op mensen, in de Verenigde Staten en België. Daar kwamen deze week Chili, Argentinië en Peru bij voor testen in Latijns-Amerika. Johnson & Johnson kreeg al diverse orders voor zijn vaccin in het geval dat het middel effectief blijkt tegen het coronavirus. Wereldwijd worden meer dan 150 coronavaccins ontwikkeld en getest. Daarvan worden er dertig op mensen getest.

Door corona veel minder kankerdiagnoses gesteld

HILVERSUM — In Nederland zijn 5000 kankerdiagnoses minder gesteld dan in de voorgaande tien jaren gemiddeld het geval was. Dat komt omdat patiënten sinds dit voorjaar de zorg meden uit angst voor corona en omdat vanwege de virusuitbraak veel reguliere zorg niet beschikbaar was. De NOS bericht hier vandaag over op basis van cijfers van het Integraal Kankercentrum Nederland (IKNL).

Voor een deel van de patiënten zal het geringere aantal diagnoses ingrijpende gevolgen hebben. Het kan net het verschil betekenen tussen het wel of niet uitzaaïen van kanker. Patiënten die langer op een behandeling moesten wachten of zelf behandeling voor zich uitschoven uit angst voor een besmetting, kunnen daardoor te maken krijgen met een zwaardere, intensievere

behandeling dan aanvankelijk nodig zou zijn.

Het risico op een ongunstiger ziekteverloop is het grootst bij de meest agressieve kankervormen, bijvoorbeeld tumoren in boten of weke delen zoals spieren of huidkanker.

In een reactie zegt het IKNL te vrezen voor de gevolgen van een tweede coronagolf. "Je moet er niet

aan denken dat er dan in de oncologische zorg opnieuw afspraken met patiënten worden afgezegd", aldus een woordvoerder van het centrum.

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) meldde gisteren dat het aantal verwijzingen en behandelingen na de eerste coronagolf weer terug is op het oude niveau. Bij de uitbraak van het coronavirus kwam de overige zorg vrijwel stil te liggen, maar dat is verleden tijd, aldus de NZa. Sinds maart waren er ruim 800.000 minder verwijzingen naar een ziekenhuis dan normaal, waaronder veel patiënten met kanker, maar ook met bijvoorbeeld hartklachten.

Gewelddadige protesten in Malmö na anti-islamacties

Zwarte rook stijgt op van brandende autobanden en pallets in het Zweedse Malmö.

MALMÖ — In de Zweedse stad Malmö zijn gisteravond rellen uitgebroken toen minstens 300 mensen bijeen waren gekomen om te demonstreren tegen anti-islamacties in de stad. Dat heeft de politie bekendgemaakt.

Demonstranten gooiden voorwerpen naar politieagenten en autobanden werden in brand gestoken, zei een politiewoordvoerder. Eerder op de dag is in Malmö een Koran verbrand door rechtsextremisten.

"We hebben dit niet onder controle, maar we zijn actief bezig om de controle terug te krijgen", aldus de woordvoerder. "We zien een verband tussen wat er nu

gebeurt en wat er eerder is gebeurd", zei hij. De demonstraties waren geëscaleerd op dezelfde plek waar de Koran was verbrand, zei de woordvoerder.

De krant *Aftonbladet* zei dat er gisteren verschillende anti-islamactiviteiten hadden plaatsgevonden in Malmö. Zo schopten drie mannen een kopie van de Koran naar elkaar over op een openbaar plein.

De anti-islamprotesten vonden plaats nadat Rasmus Paludan, leider van de Deense extreemrechtse politieke partij Hard Line, toestemming was geweigerd om een bijeenkomst in Malmö te houden.

De autoriteiten liepen vooruit op de komst van Paludan door aan te kondigen dat het hem twee jaar lang verboden is Zweden binnen te komen. Hij werd later in de buurt van Malmö gearresteerd. "We vermoedden dat hij de wet in Zweden zou overtreden", zei een politiewoordvoerder.

Maar zijn aanhangers gingen door met de bijeenkomst en drie mensen werden vervolgens gearresteerd wegens het aanzetten tot rassenhaat. Paludan plaatste later een vernietigend bericht op Facebook. "Teruggestuurd en voor twee jaar verbannen uit Zweden. Verkrachters en moordenaars zijn echter altijd welkom!"

Paludan trok vorig jaar media-aandacht door het verbranden van een Koran die gewikkeld was in spek. Moslims beschouwen varkensvlees als onrein.

Regime Venezuela laat opposant 'vrij' en zet hem onder huisarrest

CARACAS — Een tegenstander van het autoritaire bewind van de Venezolaanse president Nicolás Maduro, parlementariër Juan Requesens, is uit de gevangenis vrijgelaten en onder huisarrest geplaatst.

Requesens zat twee jaar lang in 'El Helicoide', in Caracas, het beruchte hoofdkwartier van de geheime dienst. Het architectonisch bijzondere pand werd ooit gebouwd voor appartementen, kantoren en winkels, maar werd voor die functies nooit helemaal afgebouwd. In 1975 nam de staat het leegstaande complex over. Tien jaar later betrof de geheime dienst El Helicoide in het pand. Het is volgens mensenrechtenorganisaties

een centrum waar gefolterd wordt.

Requesens wordt ervan beschuldigd medeplichtig te zijn geweest aan een poging met behulp van drones een moordaanslag op Maduro te plegen. Hij zou daarom landverraad en een poging tot moord op zijn geweten hebben.

Maduro erfde in 2013 het olierijke land van de links-populistische en populaire voorganger Hugo Chávez (1954-2013). Lagere olieprijzen en decennia van wanbeleid hebben het land volkomen geruïneerd. Talrijke landen inclusief Nederland erkennen niet dat Maduro de wettige president van het land van circa dertig miljoen inwoners is.

‘Minsk trekt accreditatie meerdere buitenlandse journalisten in’

MINSK — De Wit-Russische autoriteiten hebben de accreditatie ingetrokken van meerdere buitenlandse journalisten, onder wie werknemers van de BBC, Radio Liberty en de Amerikaanse, Britse en Franse persbureaus AP, Reuters en AFP. De journalisten die het betreft, moeten hun perskaart onmiddellijk inleveren, aldus een woordvoerder van het Wit-Russische ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het is volgens hem een maatregel in de strijd tegen extremisme en terrorisme. De intrekking komt vlak voor een aangekondigde nieuwe grote demonstratie in Minsk tegen het bewind van president Aleksandr Loekasjenko. Sinds de presidentsverkiezingen van 9 augustus gaan Wit-Russen de straat op om tegen Loekasjenko te demonstreren. Ze stellen dat hij de verkiezingen

smadelijk verloren heeft en nemen geen genoegen met de uitslag dat hij weer is herkozen met een enorme meerderheid. Loekasjenko stelt dat hij 80 procent van de stemmen kreeg.

De vrouw die mogelijk de meeste stemmen kreeg, Svetlana Tichanovskaja, is als oppositieleider uitgeweken naar Litouwen. Ze eist nieuwe verkiezingen. Volgens opposanten van Loekasjenko is er vandaag een grote betoging van vrouwen in Minsk.

De Duitse omroep WDR meldde vandaag dat drie medewerkers van een camerateam van de zender zijn opgepakt nadat ze hadden bericht over de protesten in het land. Ze werden een nacht op het politiebureau vastgehouden. Twee Russische leden van het team moeten het land uit. Een producer uit Wit-Rusland wordt maandag voor de rechter verwacht.

De storm heeft een spoor van verwoestingen achtergelaten.

IRVINE — Verzekeraars in de VS krijgen mogelijk te maken met rond de 10 miljard euro orkaanschade. Dit vrezen deskundigen uit de financiële sector. De orkaan Laura kwam als uitzonderlijk zware orkaan donderdag aan land in Louisiana met

windsnelheden van 240 kilometer per uur. De orkaan was bijna van de ergste categorie vijf. Zeker veertien mensen zijn door het noodweer om het leven gekomen.

Aan de lage kuststrook waar Laura het land bereikte, lig-

gen geen erg grote steden maar de orkaan en vervolgens de storm heeft een spoor van verwoestingen achtergelaten. Laura trekt vandaag met windsnelheden van meer dan 55 kilometer per uur verder in de staten Arkansas en Missouri.

Canada houdt grenzen zeker tot eind september op slot

OTTAWA — Canada houdt zijn grenzen vanwege de coronapandemie nog tot zeker eind september gesloten voor niet-noodzakelijke reizen. Dat heeft minister Bill Blair van Openbare Veiligheid bekendgemaakt.

"Onze regering verlengt de bestaande beperkingen voor het internationale verkeer naar Canada met een maand – tot 30 september, 2020 – om het inlaten en de verspreiding van Covid-19 in onze gemeenschappen te beperken", deelde

Blair op Twitter mee. "Canadese burgers en permanente inwoners die terugkeren naar Canada zullen strikte quarantainemaatregelen worden opgelegd."

Canada heeft zijn grenzen sinds halverwege maart op slot voor reizigers. Voor de handel zijn de grenzen wel deels open. Canadezen zijn ook nog altijd welkom in de Europese Unie en de Schengenzone. Het Noord-Amerikaanse land staat op de Europese advieslijst van veilige landen, hoewel sommige EU-lidstaten een strenger beleid hanteren.

Muurschildering Keith Haring gerestaureerd

Een enorme muurschildering van de Amerikaanse kunstenaar Keith Haring (1958-1990) in Amsterdam ondergaat een restauratie. Maandag wordt begonnen met het karwei op het terrein van het Food Center Amsterdam. Het ‘reusachtige fabeldier’ is het op één na grootste nog bestaande werk van Haring in de openbare ruimte in Europa. De Amerikaan, die ook wel wordt omschreven als een graffiti-kunstenaar, begon met het tekenen op lege reclameborden in de metro van New York. Na zijn doorbraak kreeg hij in 1986 zijn eerste museale solotentoonstelling in het Stedelijk Museum Amsterdam. Maar

Haring wilde ook dat zijn werk altijd voor iedereen zichtbaar was. Daarom trok hij met jonge graffitiartisten de stad in en schilderde vanaf een hoogwerker het fabeldier op de muur van het toenmalige museumdepot van het Stedelijk. Het gebouw hoort tegenwoordig bij het Food Center Amsterdam. Ballast Nedam meldt dat een internationaal team zes weken zal werken aan de restauratie. Onder hen zijn de Amerikaan Will Shank en de Italiaan Antonio Rava, die veel ervaring hebben met het weer in goede staat brengen van hedendaagse muurschilderingen.

‘Te dikke’ Boris Johnson werkt aan conditie

Foto: Shutterstock

De Britse premier Boris Johnson heeft een personal trainer in de arm genomen om hem te helpen afvallen. Dat meldt de BBC. Johnson lag in april op de intensive care nadat hij het coronavirus had opgelopen. De premier erkende later dat hij toen ‘te dik’ was. Sinds Johnson uit het ziekenhuis is ontslagen heeft hij ‘gestaag’ aan zijn conditie gewerkt. Zijn tijd op de ic heeft naar verluidt ook zijn houding veranderd ten opzichte van obesitas en de landelijke aanpak ervan. In juli zei de premier dat

hij normaal niet zo van butteling houdt, maar vond wel dat de Britten moeten afvallen voor het geval er een tweede coronagolf komt. Het kabinet heeft eerder aangekondigd dat tv-spotjes over junkfood voor 21.00 uur van de buis verdwijnen. Mensen die overgewicht hebben, zijn kwetsbaarder voor het coronavirus. In juli meldde het Erasmus MC dat van de coronapatiënten die tot dan toe op Nederlandse intensive cares waren beland, maar liefst 77 procent overgewicht had.

Parijzenaar mag zonder mondkapje op de fiets

Fietsers en buitensporters vallen toch niet onder de aangescherpte mondkapjesplicht in Parijs. Ook kinderen die jonger zijn dan elf jaar hoeven hun gezicht niet te bedekken, liet de politie in de Franse hoofdstad weten. In Parijs gingen gisteren strengere regels in die verspreiding van het coronavirus moeten voorkomen. Mondkapjes moeten worden gedragen in de buitenlucht, in afgesloten openbare ruimten en op plaatsen waar mensen wer-

ken, indien daar meerdere personen aanwezig zijn. De autoriteiten hadden aanvankelijk aangekondigd dat ook fietsers hun mond en neus moesten bedekken. Daar kwam kritiek op en inmiddels is die regel weer van de baan. De mondkapjesplicht gold eerder al in delen van de Franse hoofdstad. Dat leidde tot verwarring, omdat niet altijd duidelijk stond aangegeven waar de gezichtsbescherming gedragen moest worden.

Belgische stripmaker André-Paul Duchâteau overleden

De Belgische stripmaker André-Paul Duchâteau is op 95-jarige leeftijd overleden. Dat meldt zijn uitge-

verij *Le Lombard* vrijdag in een persbericht. Duchâteau verzon diverse strippersonages, waaron-

der Rik Ringers. In de reeks over de koene misdaadver- slaggever verschenen bijna tachtig albums, waarvan

Foto: City Messy / Belga / AFP

vele miljoenen exemplaren werden verkocht. De Belgische schrijver maakte de reeks tot 2010 met zijn vaste artistieke partner, tekenaar Tibet. Toen Tibet overleed, zette Duchâteau de serie voort met andere illustratoren. De stripmaker was ook jarenlang de hoofdredacteur van het beroemde strippblad *Kuifje*, dat tussen 1946 en 1993 verscheen. Een andere bekende stripreeks waar Duchâteau aan meewerkte, was *Chick Bill*. In de jaren tachtig werd hij ook artistiek directeur van uitgeverij *Le Lombard* en ontwikkelde hij detectiveseries bij uitgeverij *Lefrancq*. De stripmaker, die vanaf zijn zevende jaar betaald cartoons maakte, was vanwege zijn grote betekenis voor de Belgische cultuursector ereburger van de stad Brussel.

Foto: John Jairo Herrera

Carolina Herrera Jaramilla heeft haar opleiding tot operatieassistent met succes afgerond. Ze heeft de opleiding op hbo-niveau gedaan bij de IFE (Instituto pa For-

mashon den Enfermeria). Gisteren kreeg ze haar diploma uitgereikt. Carolina wordt van harte gefeliciteerd door haar familie en vrienden.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina? Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: o.v.v. “mensen”.

Standbeeld prinses Diana in 2021 onthuld

Foto: Shutterstock

Het standbeeld voor Diana, de moeder van de prinsen William en Harry, wordt op haar zestigste geboortedag onthuld. Dat hebben de royals volgens Britse media laten weten. Dat betekent dat het beeld op 1 juli volgend jaar wordt onthuld in de tuin van Kensington Palace. William en Harry hadden begin 2017 het plan gelanceerd om in de tuin van het paleis waar William en Kate wonen het beeld van hun moeder te plaatsen. Ze wilden naar eigen zeggen ‘haar positieve in-

vloed op Groot-Brittannië en de wereld herdenken met een permanent standbeeld’. Het beeld kwam er toen nog niet; in 2019 werd duidelijk dat de prinsen niet tevreden waren met het beeld van kunstenaar Ian Rank-Broadley. Het is nog onduidelijk hoe de onthulling zal plaatsvinden. Prinses Diana overleed in augustus 1997 op 36-jarige leeftijd aan de gevolgen van een auto-ongeluk in Parijs. De prinsen William en Harry waren toen vijftien en twaalf jaar oud.

Harry Potter-auteur Rowling geeft prijs terug

De Britse auteur J.K. Rowling, bekend van de Harry Potter-boeken, geeft een onderscheiding terug aan een mensenrechtenorganisatie. Ze klaagt dat het hoofd van de Robert F. Kennedy Human Rights (RFKHR) haar ten onrechte verwijt transfoob te zijn, bericht de krant *The Guardian*. Rowling kreeg de onderscheiding vorig jaar, omdat ze aan de basis stond van een organisatie die kinderen helpt. De Ripple of Hope-award is bedoeld voor mensen die zich inzetten voor ‘sociale verandering’. Ook onder anderen Barack Obama en aartsbisschop Desmond Tutu mochten de onderscheiding al in ontvangst nemen. De schrijfster kreeg eerder dit jaar een storm aan kritiek over zich heen vanwege uitspraken over genderidentiteit op Twitter. Critici zagen dit als discriminerend. “Ik ken en hou van transmensen, maar door het concept sekse te schrappen, ontnemen we veel mensen de mogelijkheid om op een betekenisvolle manier te praten

Foto: Shutterstock

over hun leven”, schreef ze onder meer. Rowling zegt nu geen andere optie te hebben dan de onderscheiding terug te geven. Ze stelt duizenden steunbetuigingen te hebben ontvangen via de mail en ‘absoluut afstand te nemen van de beschuldiging dat ik transmensen haat of ze iets slechts toewens of dat het fout is om op te komen voor de rechten van vrouwen’.

Musk stopt computerchip in hersenen varken

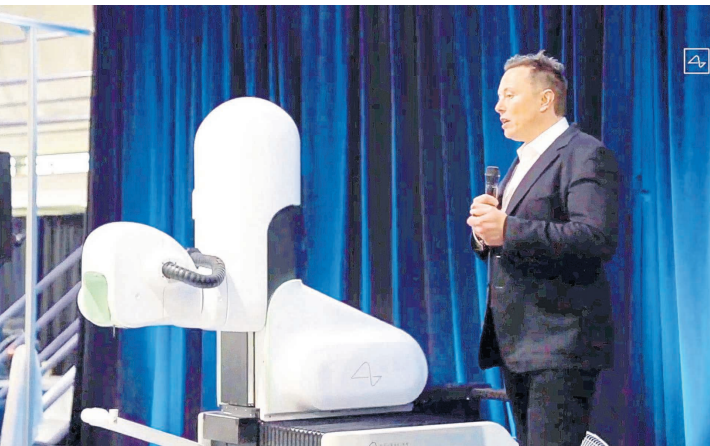

Foto: AFP

De excentrieke miljardair Elon Musk heeft gisteren bij zijn bedrijf Neuralink een varken getoond dat twee maanden een computerchip in zijn hersenen heeft gehad. Het experiment vormt een eerste stap richting genezing van hersenziekten bij mensen met behulp van hetzelfde type implantaat. Neuralink uit San Francisco, mede opgericht door Musk in 2016, heeft tot doel draadloze hersencomputerinterfaces bij mensen te implanteren die duizenden elektroden bevatten. Doel is neurologische aandoeningen zoals Alzheimer, dementie en ruggenmergletsels te helpen genezen en uiteindelijk de mensheid te laten samensmelten met kunstmatige intelligentie. “Een implantaatbaar apparaat kan deze problemen daadwerkelijk oplossen”, zei Musk op een webcast en

noemde als voorbeeld aandoeningen zoals geheugenverlies, gehoorverlies, depressie en slapeloosheid. Musk wendde zich later tot wat hij beschreef als de ‘demo van drie kleine biggetjes’. Een varken met een Neuralink-implantaat in het deel van zijn hersenen dat de snuit bestuurt, moest door Musk worden overgehaald om voor de camera te verschijnen. Maar het beest begon uiteindelijk van ontlasting te eten en aan stro te snuiven, waardoor pieken in een grafiek ontstonden die de neurale activiteit van het dier volgde. Musk zei dat het bedrijf drie varkens had met elk twee implantaten, en onthulde ook een varken dat eerder een implantaat had. De varkens waren ‘gezond, gelukkig en niet te onderscheiden van een normaal varken’, zei hij.

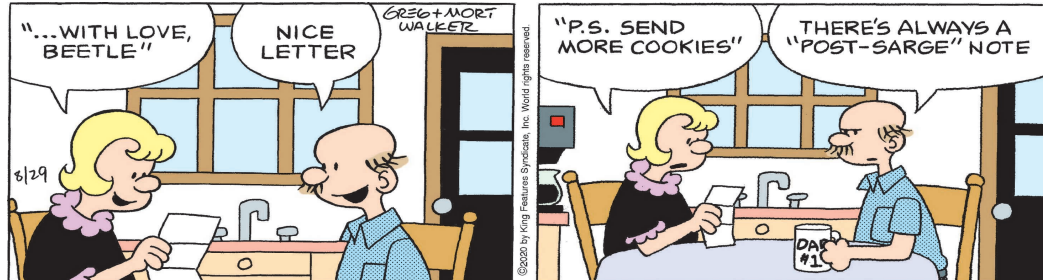
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Tennisser Rojer doet mee aan US Open

Jean-Julien Rojer (r) met Horia Tecau

NEW YORK — Tennisser Jean-Julien Rojer (39) doet vanaf komende week mee aan de US Open, het toernooi waar veel topspelers voor hebben afgezegd vanwege het coronavirus.

Rojer speelt op het grandslamtoernooi met zijn vaste dubbelpartner Hora Tecau uit Roemenië. Het duo verloor afgelopen week in de kwartfinales op het ATP-toernooi van Cincinnati in twee sets van de Amerikanen Steve Johnson en Austin Krajicek: 6-4, 7-5.

De Curaçaöenaar won in 2017 de titel bij de US Open. In de finale van het mannen-dubbel waren Rojer en Tecau toen in twee sets (6-4, 6-3) te

sterk voor de Spanjaarden Feliciano López en Marc López. Rojer pakte in New York zijn tweede grandslamtitel. In 2015 zegevierde hij met Tecau op Wimbledon.

Bryan-tweeling stopt
De tweelingbroers Bob en Mike Bryan doen niet mee aan de US Open. Ze stoppen met tennissen. De 42-jarige Amerikanen gaan de geschiedenisboeken in als het meest succesvolle dubbel duo ter wereld. De 'Bryans' won-

nen samen 119 titels, waaronder zestien grandslamtitels en olympisch goud in 2012.

"We voelen beiden dat dit het juiste moment is", zegt Mike Bryan, die 2 minuten eerder dan Bob ter wereld kwam, in de *New York Times*. "Op deze leeftijd kost het zoveel moeite om echt te kunnen meedoen. We houden nog steeds van het spelletje, maar we houden niet van al het werk dat nodig is om ervoor te zorgen dat ons lichaam daar klaar voor is."

Aanvankelijk zou de US Open hun afscheidstoernooi worden. "We gaan samen

zitten en als we besluiten in 2021 terug te komen, dan zie je ons waarschijnlijk op de US Open van volgend jaar. Maar het kan ook zijn dat dit het was", zei Bob vorige maand.

De Bryans stonden samen 438 weken aan kop van de wereldranglijst in het dubbel. Mike Bryan veroverde in 2018 nog twee grandslamtitels met Jack Sock, toen zijn broer aan de kant stond met een heupblessure. De dubbelende tweeling kwam eind februari voor het laatst in actie op de ATP Tour. Bob en Mike Bryan wonnen toen het toernooi van Delray Beach.

Jurriën Timber debuteert in selectie Jong Oranje

ZEIST — Jurriën Timber, die vanwege zijn achtergrond en de aanstaande aanstelling van Guus Hiddink als bondscoach de afgelopen week in verband is gebracht met Curaçao, is opgeroepen voor Jong Oranje.

Timber is één van de vijf debutanten in de selectie van Jong Oranje voor de wedstrijden in de kwalificatie voor het Europees kampioenschap tegen Jong Wit-Rusland en Jong Noorwegen. Coach Marcel Groening, de tijdelijke vervanger van de naar het Nederlands elftal doorgeschoven Erwin van de Looi, heeft naast Ajacied Timber de nieuwelingen Mitchel Bakker (Paris Saint-Germain),

Ryan Gravenberch, (Ajax), Sven Botman (Lille) en Ché Nunnely (Willem II) opgeroepen.

Spelers met Curaçaose roots als Cody Gakpo (PSV), Sherel Floranus (sc Heerenveen) en Tahith Chong (Werder Bremen) zijn ook opgeroepen door Groninger. Dat betekent dat zij maandag niet zullen aansluiten als Curaçao, in aanloop naar de start van de WK-

kwalificatie (in oktober tegen Saint Vincent en de Grenadines, red.), in Hoofddorp een trainingsstage van een week belegd.

Jong Oranje speelt de komende interlandperiode tegen Jong Wit-Rusland, op vrijdag 4 september in het Torpedo Stadion in Zhodino, en Jong Noorwegen op dinsdag 8 september in het stadion van Almere City. Nederland heeft met twaalf punten uit vier wedstrijden de leiding in groep zeven.

Atletiekserie Diamond League verder uitgeklee

MONACO — Van de prestigieuze Diamond League blijft dit jaar niet veel over. De serie toonaangevende atletiekwedstrijden meldde opnieuw een afgelasting. Ook de voor 17 oktober geplande meeting op een nog te bepalen locatie in China is uitgesteld en naar 2021 verzet.

Van de vijftien wedstrijden die de Diamond League telde voor de coronapandemie uitbrak, zijn er nog acht

overgebleven. Vier daarvan hebben het karakter van demonstratiewedstrijden. De eerstvolgende halte is

in het Zwitserse Lausanne op 2 september, maar dat is ook al geen gewone wedstrijd. Alleen polsstokhoogspringers zijn uitgenodigd en ze nemen het tegen elkaar op in het hart van de stad, waar speciaal voor de gelegenheid een springinstallatie wordt opgebouwd.

Tour de France 2020 is gestart in Nice

NICE — Het wielerpeloton is vandaag om 14.00 uur lokale tijd vertrokken vanuit Nice voor de eerste etappe van de Tour de France.

Dat gebeurde als gevolg van de coronapandemie twee maanden later dan gepland. De dreiging op besmetting met het longvirus is inmiddels in delen van Frankrijk, waaronder de regio rond Nice, weer opgelaaid. Desondanks hebben 176 renners zich in gang gezet, vergezeld van een strikt coronaprotocol dat het virus buiten de deur moet houden. De eerste rit met start en finish in Nice kent onderweg twee beklimmingen waar punten voor de bergtrui te verdienen zijn, beide keren op de Côte de Rimiez. In de laatste 40 kilometer gaat het vanuit de heuvels naar beneden richting de Promenade des Anglais waar tegen zessen wordt gesprint om de eerste gele trui.

Jakoba kijkt uit naar samenwerking met Hiddink op Curaçao

WERKENDAM — Quentin Jakoba is verheugd met zijn aanstelling bij het Curaçaose voetbalelftal als fysiektrainer. Hij kijkt uit naar zijn samenwerking met Guus Hiddink. Dat zegt de oud-international van Curaçao op de website van Kozakken Boys, de club waar hij werkzaam is als herstel- en fitnesstrainer.

"Ik vind het een fantastische uitdaging en eer om dit te mogen doen", aldus Jakoba, die zelf negen interlands speelde voor Curaçao, onder meer tijdens de Gold Cup van 2017 in de Verenigde Staten. "Het is prachtig om na mijn actieve carrière in deze rol actief te blijven binnen het voetbal. Het is natuurlijk een bijzondere bijkomstigheid dat ik de kans krijg zo'n gerenommeerde trainer als Guus Hiddink (die nog wel officieel moet tekenen bij de voetbalbond, red.) van

dichtbij mee te kunnen maken." De 32-jarige Jakoba speelde zijn laatste interland voor Curaçao op 27 maart tegen Bolivia. Dat betrof een oefenduel.

De oud-verdediger van onder meer FC Eindhoven en Kozakken Boys gaat bij het Curaçaos elftal in de begeleidingsstaf samenwerken met keeperstrainer Etienne Stomp en assistent-trainer Gillian Justiana, die daarvoor stopt met voetballen bij amateurvereniging IJs-selmeervogels. Justiana is,

net als Jakoba, oud-international van Curaçao, ook jeugdtrainer bij PEC Zwolle. Die functie gaat hij combineren met zijn werk bij de nationale ploeg.

Harry Sinkgraven, vader van Bayer Leverkusen-voetballer Daley Sinkgraven, maakt tijdelijk deel uit van de technische staf. Hij was de beoogde rechterhand van bondscoach Hiddink, maar kreeg vorige week een aanbieding die niet af te slaan was, uit China voor de komende twee jaar. Sinkgraven sluit aan bij het trainingskamp van Curaçao dat maandag in Hoofddorp begint. De verwachting is dat hij tot januari bij het nationale team is.

Play-offs in NBA verder

ORLANDO — De basketballers uit de NBA gaan vandaag weer aan het werk. Ze weigerden de afgelopen dagen te spelen, omdat ze het aanhoudende politiegeweld in de Verenigde Staten helemaal zat zijn. Na overleg met de competitieleiders, wat leidde tot een aantal concrete actiepunten, gaan de dertien overgebleven clubs weer verder met de play-offs.

De NBA werd woensdag tijdelijk stilgelegd omdat de spelers van Milwaukee Bucks weigerden aan te treden tegen Orlando Magic. Ze besloten de wedstrijd te boycotten, naar aanleiding van het neerschieten van Jacob Blake door een politieagent in de staat Wisconsin. Ook de andere duels uit de play-offs van de NBA

werden daarop uitgesteld. Deze protestactie van de Bucks vond al snel navolging in andere Amerikaanse sporten. Ook in het honkbal, voetbal en ijshockey moesten wedstrijden worden uitgesteld omdat clubs weigerden te spelen.

De play-offs van de NBA in Orlando gaan weer ver-

der nu de spelers concrete afspraken hebben gemaakt met de organisatie. Zo komt er een werkgroep bestaande uit spelers, coaches en bestuurders van de clubs, die zich bezig gaat houden met 'sociale rechtvaardigheid' en gaat pleiten voor hervormingen bij de politie. Ook stellen de basketbalclubs hun stadions beschikbaar als stemlocatie voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen, op 3 november. Tijdens de play-offs wordt in de tv-reclames ruimte gemaakt om extra aandacht te vragen voor de komende verkiezingen.

'Elson Hooi naar Qatar'

WILLEMSTAD — Elson Hooi gaat zijn loopbaan vervolgen in Qatar. Dat schrijft het Algemeen Dagblad, dat deze week een uitgebreid interview had met de 27-voudig Curaçaose international naar aanleiding van het vertrek van Remko Bicentini als bondscoach.

Om welke club het in het Midden-Oosten gaat, is niet bekend. Hooi speelde de afgelopen drie seizoenen voor ADO Den Haag. Zijn aflopende contract in juni werd niet verlengd door de Eredivisionist.

De 28-jarige aanvaller was de afgelopen jaren onder Bicentini een van de smaakmakers bij het Curaçaose elftal. In het gesprek met AD reageerde Hooi aangeslagen op ontslag van Bicentini.

"Ik heb hem gezegd dat ik het verschrikkelijk voor hem vind dat hij geen bondscoach van ons elftal meer mag zijn", aldus Hooi in het interview. "En dat wij het op onze beurt jammer vinden dat hij weggaat. Hij was er kapot van en dat begrijp ik heel goed. Ik heb geprobeerd hem rustig te krijgen, maar dat was op dit moment nog nauwelijks mogelijk. Daarvoor is Remko nog te geëmotioneerd en geïrriteerd. Logisch."

Volgens de aanvaller was Bicentini niet zomaar een bondscoach. Onder hem is het nationale elftal de laatste jaren er 'enorm op vooruitgegaan' en is Curaçao door hem 'op de voetbalkaart gezet', aldus Hooi.

Elson Hooi